

19.08 kell 20 järvelaval
LINNA SÜNNIPÄEVAKONTSERT

Üts unnamunde liin

Kutsume lapsed suveks koju!

Kallid kaaslinlased! Pöördun teie poole koostööpalvega. Meie armsa Võru käekäik on meil kõigist, ka Sina saad olla abiks. Kõik, kes me iga päev siin linnas elame, peame hoidma kokku ja rääkima oma kodulinnast head. Kõik me oleme oma kodulinna esindajad. Väga paljud, kes on siit tuule tiibadesse saanud, elavad kaugel ega ole meie linna tegemistega enam hästi kursis, kuid kindlasti on neis säilinud armastus ja soe tunne selle koha vastu. Nemad on meie saadikud mujal. Seetõttu kutsungi teid üles kutsuma oma lapsi, lapselapsi, häid tuttavaid, sugulasi ja sõpru suvel Võrut külastama.

Meid ootab siin suvel ees palju toredaid üritusi, millest nad võiksid osa saada. 22. juuni õhtul saab teoks viimastel aastatel traditsiooniks kujunenud meeleolukas linna jaanituli Tamula rannas. Sellele järgneb 6.–9. juulini pikki aastaid Võru kaubamärgiks olnud pärimustantsu festival. Uue üritusena toimub meil tänavu 28.–30. juulini Eesti suurim lastefestival. Võim Võrus antakse lastele ja kogu linn muutub laste imedemaaks. Kõigi laste silmad on pööratud Võru poole. Võrust saab lastepealinn!

Siinjuures pöördungi veel kord kõigi poole, kelle lapsed ja lapselapsid on ennast sisse seadnud mujal. Kutsume oma armsad lapsed lastefestivalile ja kindlasti võtku nad ka oma sõbrad kaasa. Siis näevad noored, et Võru on tegija ja Võrus toimub. Kui ollakse seda näinud, siis kes teab, äkki hakkab peas idanema ka mõte tagasitulekust ja pikemas perspektiivis oma tuleviku sidumisest Võru linnaga. Meil on siin, mille üle uhkust tunda, ja ma olen veendunud, et võrreldes suurte keskustega on meie linnakeses lastele ja laste kasvatamiseks parem keskkond.

Võime olla uhked, et tänu meie tublidele inimestele toimub Võrus põnevaid üritusi kogu suve jooksul. Kui varem ei ole aega Võrut külastada, siis võib arvestada, et ka sel suvel toimuvad 18.–19. augustil linna sünnipäevapidustused, mille kavast leiab üritusi igale maitsele.

Külalisi on eriti hea kutsuda, kui ei pea oma kodulinna väljanägemist häbenema. Viimasel kümnendil on see kahtlemata oluliselt ilusamaks muutunud, nii et paljud väljastpoolt tulijad kiidavad ja ahhetavad imetusest, kui kena meil on. Võime oma armsa kodulinna üle auga uhkust tunda.

Hea d kaaslinlased! Soovin teile imeilusat suve koos oma lähedaste ja sõpradega!

Anti Allas, linnapea

Võru Linna Leht

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ulis.guth@voru.ee
Väljaandja: Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11, 65620 Võru
Toimetaja: Uulis Guth
Tel 512 0787
Teostaja: AS Võru Täht
Ajalehe järgmine number ilmub 15. augustil.

Mida festivalil teha ja näha

MUINASALAL elustatakse ajalooõpikute tuntud Tamula muinasasula, saab minna tagasi kiviaega ja tutvuda selle aja tegevuste ja mängudega. Et viia lapsed ajalukku, luuakse ranna lähedale kiviaja tegevuspaik. Üles on pandud nahkadega kaetud püstkoda. Lapsed saavad õppida tule süütamist tulekivi ja -rauaga, tulevibu või tulevurriga, proovida ketramist kedruspulga ja värtnaga, samuti kangakudumist, jahvatada teri jahvekiviga ja uhmrise, küpsetada kakkusid kakukivil ja pulga otsas lõkkel, valmistada savinõusid, jahtida lasso, lingu, vibu ja noolega ning püüda kala luust püügi-vahenditega. Mängude poole pealt saavad lapsed kätt proovida osavusmängudes ja osaleda mõistatusmängudes. Meisterdamistoas saab looduslikest vahenditest mänguloomi ja ehteid valmistada.

Talulaste mängumaa aga saab ise ehitada majaklot-sidest külasid, talusid, rajada karjaaedu ja karjatada puuloomi.

MUINASJUTUTEHAS.

Laste üheks unistuseks oli külastada sellist tehast, kus on võimalus muutuda oma lemmikmuinasjututegelaseks. Selleks luuakse ühe lasteaia alale muinasjututehas, kus saab meisterdada maske, keepe ja peakatteid, muuta end soenguseadja või näomaalija abiga muinasjututegelaseks, laenata kostüüme, lustida diskotelgis, esitleda kostüümi vabal laval või linnaruumis patseerides, käia päevapiltniku juures ennast jäädvustamas.

MINI-LOOMAAIAS

on meil külas Ranna Rantšos lustakas pere: ponid, Eesti valgepea tõugu jäärad, Kihnu lambad talledega, kitsed talledega, sikud, Kameruni

kitsed, Šoti mägise vaskas, jäneseid koos poegade-ga. Loomulikult saavad lapsed sõita ponidega.

Lisaks on võimalus tutvuda eksootiliste loomade alpakatega. Võrru tulevad nad Järvamaalt Pärtsaare talust. Kohapeal on võimalik osta alpavillast valmistatud tooteid.

ATRAKTSIOONIDE

PARGIS saavad lapsed hüpata ja hullata erinevatel batuutidel, nagu näiteks seikluslinnak, takistusrada, heliefektidega õuduste maja, *funjump*; kohal on ka karussell. Üles seatakse kiiking, mis sobib suurepäraselt suurematele lastele ja lapsevanematele. Kohal on liikluslinn.

TAMULA RANNAS on võimalus ennast proovile panna märgiujumises, teha

all kerkib liivaskulptuur ning lapsed saavad proovida olla ise liivakunstnikud.

Festivali viimane päev algab rannas hommikuvõimlemise ja -jooga ning ühisest pannkooki-piknikuga. Sobiva ilma korral saab lennutada tuulelohesid. Kohal on veeatraktsioonid.

MÜSTILISES FILMI-

MAJAS saab kogemuse filmitegemise maailmast. Võimalus on luua oma multifilm, olla ise lühifilmi kanglane. Lapsed saavad proovida, kuidas anda heli videoklippidele, ning näha ja tunda oma nahal, kuidas tehakse filmigrimmi. Kõrgtehnoloogiliste ku-

vaprillide abil saab kogeda virtuaalreaalsust ehk tunnet viibida kusagil mujal või olla keegi teine; võimalik on tutvuda aar-

vuti-mä-n-gudega ja neid ka ise mängida.

Lisaks on võimalus uudistada tänapäevast kinotehnikat, pannaomafilmit eadmise proovile viktoriinis ja teha tutvust roboti-kaga.

FANTAASIA-HOOVIS on kavas mustkunst, tsirkus, Ahhaa teadusteater, avatud on töötad ning toimuvad etendu-

sed laval.

Võrru tuleb külla Aust-raaliast pärit tsirkuseartist Dan le Man, kes lõbustab igas vanuses inimesi naljakate ja vahel ka närvikõdi tekitavate trikkide ning sõnatu etendusega, kaasates huvilisi ka oma tegemistesse.

Lavale astub ka Mustkustiteater kogupere-etendusega „Illusioon“. Mustkunstnik Fred-Erik Johanson lüüdis ja üllatustrohke etendus sobib igas vanuses vaatajale. Muinasjutulised valged tuvid, ilmumise ja kadumise illusioonid, närvekõditavalt ohtlikud numbrid, humoorikas publiku kaasamine – parim klassikaline mustkunst igale maitsele. Mustkustiteatri õpitoas saab professionaalse mustkunstniku käe all õppida trikke ette valmistama ja esitama. Kohal on ka Mustkustiteatri trikipoold. Müügil on mustkustitarvikud ja -rekvisiidid koos õpetusega.

Ahhaa teaduskeskus p a -

kub meeleolukalt show'd nii laval kui ka töötoana. Teadusteatri etendused teevad ka keerukamad teadusnähtused lihtsasti mõistetavaks ja nauditavaks – nii suurtele kui väikestele. Võimalus on uudistada nii keemiat, füüsikat kui ka bioloogiat täiesti uuest küljest! Tsirkusestudiodio Folie viib läbi vahvaid töötube, kus saab õppida žongleerimist, tasakaalu ning akrobaatikat.

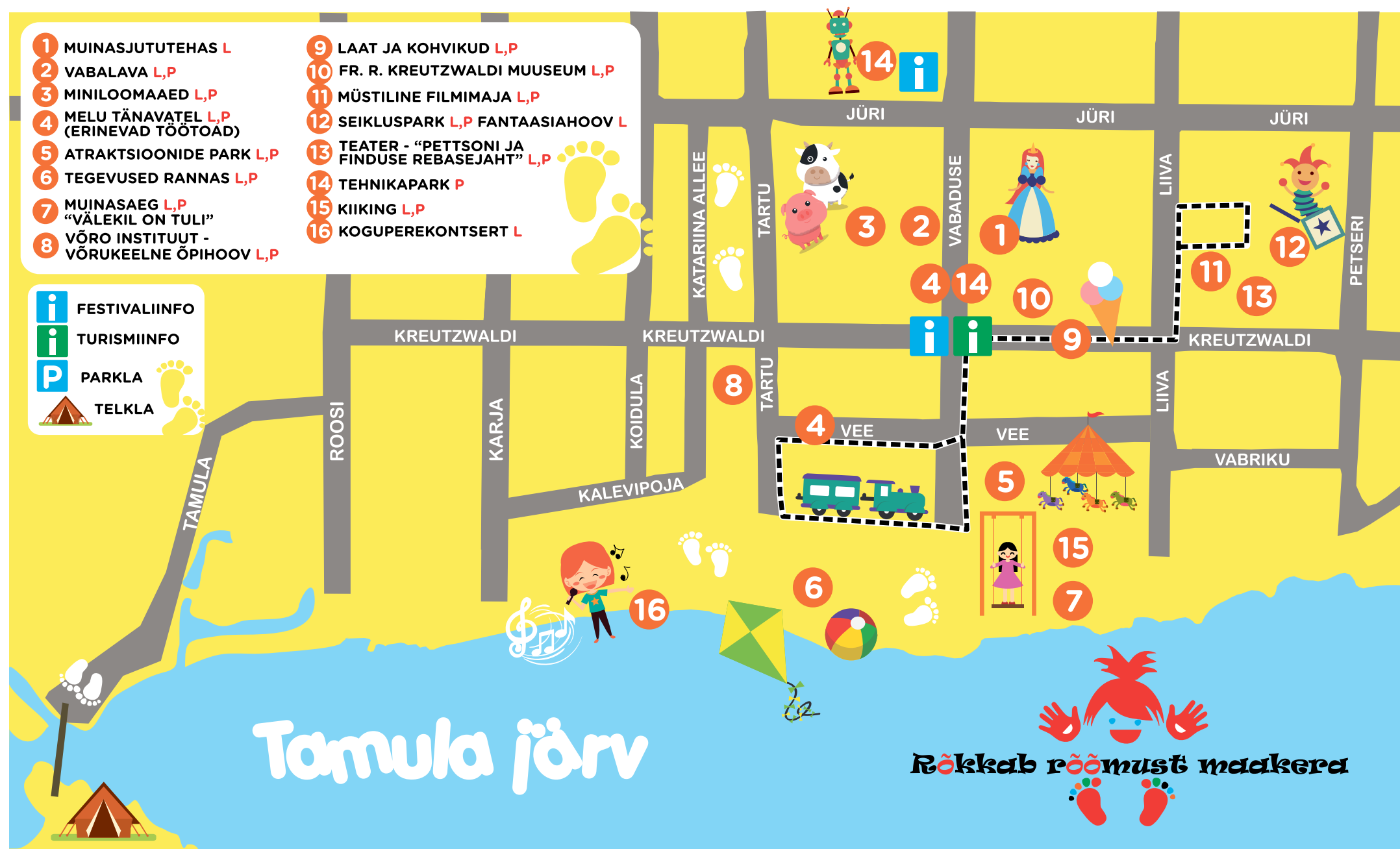
SEIKLUSPARGIS seatakse üles üheksa meetrit ronimisseina;

Kuhu sammud seada?

#võrulastefestival

28.-30. juuli 2017

toimuvad esinemised ja tutvustatakse *slackline*'iga seotud tegevusi (mitu *show'd* nelja hüppajaga + laste õpetamine). Olemas on trossisõit, kiiged, ronimisvõrgud, rippkangid, muud ronimisatraktsioonid, seiklusülesanded. Tutvustatakse matkamist ja matkatehnikat, alpinismi ja alpinismitehnikat.

VÕRU KEEL JA KOHALIK KULTUUR. Võru Instituudis tutvustatakse külalistele lahkelt kohalikku võru keelt ja kultuuri. Avatud on võrukeelne õpituba, kus saab lahendada võrukeelseid mõistatusi, lugeda liisku võru keeles, mängida sõnade äraarvamise mängu,

lahendada võrukeelseid rist-sõnu, mängida võrukeelseid lauamänge. Võru keele õppimisel on abiks multifilmi- tegelased Jäno - Juss ning tema sõbrad. Tigupostiga saab saata võrukeelsete tervitustega postkaarte.

Kreutzwaldi muuseumis toimuvates muinasjututundides kõneldakse muinasjutte ja avatud on

töötuba ning näitus „F. R. Kreutzwaldi „Reinuvader Rebane” ja loomad eesti lastekirjanduses”. Vana-Võromaa Kultuurikeskuses saab vaadata väljapanekut laste vanaaegsetest mänguasjadest.

TEHNIKA-PARGIS on oma õpetlike vahendite, relvastuse ja tehnikaga väljas politsei, kaitsevägi, Kaitsealiidu noorteorganisatsioonid, Päästeamet ja Maanteeamet.

KOGUPEREKONTSERT toimub laupäeva õhtul Tamula rannas. Lavale astuvad Gerli Padar, Uku Suviste, Getter Jaani, Silja Otsari laululapsed ja Eesti Kaitseväge Orkester Peeter Saani juhatusel. Kontsert on kõigile tasuta.

ETENDUSED. Festivali ajal saab vaadata mitut etendust. Meile tuleb külla näiteks Teatribuss etendusega „Pettsoni ja Finduse rebasejaht”, kohal on Vudila mängumaa etendusega „Vutta küpsetab pannkooke” jpm.

Loomulikult ei puudu **LAADA- JA TÄNAVAMELU** ning esinemised **VABAL LA-**

VAL. Oodatud on kõik, kes soovivad oma säravate annete ja heakõlaliste ideedega üles astuda. Lottemaalt tuleb kohale ka Lotte, kes juhib vaba lava programmi ja mängib lastega mängu. Vabal laval astub üles näiteks imeline Ariadne.

TELKIMISALA. Kauge-malt tulijad ja telkimishuvilised saavad soovi korral ööbida telgis. Telkimisala on kauni Roosisaare ääres.

Tegevusi ja avastamist jätkub veel ja veel. Vaata kindlasti lisainfot lastefestivali veebilehelt www.vorulastefestival.ee ja facebook.com/vorulastefestival/

KUU PILDIS

Juuniküüditamise mälestustseremoonia Võru raudteejaamas

14. juunil möödus 76 aastat juuniküüditamisest. Päev varem toimus Võru raudteejaamas küüditatute monumendi juures mälestustseremoonia, millest võttis osa ka president Kersti Kaljulaid.

Aastatel 1941–1952 viidi Võrumaalt Venemaa vangilaagritesse ja asumisele üle 3600 inimese, kellest enamik paigutati loomavagunitesse just Võru raudteejaamas.

President Võru raudteejaamas kõnet pidamas...

... ja võrulaste keskel.

LINNAVALITSUSE JA LINNAVOLIKOGU TEATED

Võru linna teenetemärgi saab Andri Needo

Võru linna teenetemärgi saab tänavu Võru linnas pikka aega ehitustegevust arendanud aktsiaseltsi Kurmik juht Andri Needo (pildil).

Võru linnapea Anti Allas: „Ehitusringkondades tuntakse Võru linna ASi Kurmik ja Andri Needo järgi. Tema poolt välja töötatud kiilvaimeetodil vundamenditehnoloogial pole konkurente. Samuti on tegemist ühiskondlikult aktiivse inimesega, kellel on tugev sotsiaalne närv. Ta on oma kodukoha patrioot, kes on alati linnale omakasupüüdmatult appi tulnud, kui tema nõu ja abi on palutud, ning võimalusel tõhusalt aidanud. Andri Needo on ka eeskujulik pereisa ja linna teenetemärk on kaudselt tunnustus kogu tema perele. Linna teenetemärgi saajate hulgas on varem olnud väga vähe ettevõtjaid ja Andri Needo tunnustamine annab märku ettevõtlusvaldkonna olulisusest linnale.”

Võru linna teenetemärki antakse välja alates 1994. aastast ja seni on selle saanud 31 isikut. Teenetemärk antakse kätte Võru linnapäevade raames toimuvale järvekontserdil, 19. augustil. Teenetemärgiga kaasneb 2000 euro suurune preemia.

Marianne Mett, avalike suhete spetsialist

Ranitsatoetus aitab kooli minna

2017. aastal toetab Võru linn oma 1. klassi astuvaid lapsi 100 euroga. Ranitsatoetus on Võru linna eelarvete üldhariduskooli esimesse klassi mineva lapse vanemale, eestkostjale või hooldajale makstav ühekordne toetus. Seda makstakse vanemale, kellel endal ja kelle kooli mineval lapsel on 2017. aasta 1. jaanuari seisuga rahvastikuregistris elukoha-aadressiks Võru linn.

Ranitsatoetust saab taotleda 1. augustist kuni 15. septembrini, täites vormikohase avalduse. Määrusega saab tutvuda ja avalduse blankett on kättesaadav Võru Linnavalitsuse infosaalis ja Võru linna veebilehel www.voru.ee (Haridus, kultuur,

sport/Teenused ja toimingud). Väljapoole Võru linna õppima asuvatele lastele toetuse taotlemisel tuleb lisaks avaldusele esitada kooli tõend. Ranitsatoetus kantakse avalduse esitaja arvelduskontole või makstakse välja Võru Linnavalitsuse kassast pärast 1. augustit 15 tööpäeva jooksul alates avalduse esitamisest.

Avaldusi võetakse vastu Võru Linnavalitsuse infosaalis. Samuti võib avalduse saata postiga aadressil Jüri 11, 65620 Võru või e-posti aadressil info@voru.ee. Info telefonil 785 0911.

Anita Kikas, haridusspetsialist

Lasteaia õppetaset vabastamist saab ka tänavu taotleda 20. augustini

Taotlusi lasteaia õppetaset vabastamiseks vabastuse saamiseks võetakse kolme ja enam lapsega vanematelt vastu 20. augustini. Õigus taotleda õppekulu maksimisest vabastamist on vanemal või teda asendaval isikul, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Võru linn ning kellel on kolm või enam alla 18aastast või üle 18aastast last, kes õpivad põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse statsionaarses õppes, v.a gümnaasiumijärgses kutseõppes. Vabastamise aluseks on Võru Linnavalitsuse 2. novembri 2011. aasta määrus nr 19 „Koolieelsete lasteasutuste õppekulu vanemate poolt kaetava osa maksimisest vabastamise kord”, millega on võimalik tutvuda

Võru linna veebilehel www.voru.ee (Haridus, kultuur, sport/Teenused ja toimingud). Vabastuse saamiseks on vaja iga aasta 20. augustiks esitada linnavalitsusele vormikohane taotlus ning üle 18aastaste laste puhul lisaks õppimist tõendav dokument, kui õppeasutus asub väljaspool Võru linna. Vabastamise kord ja taotluse vorm on kättesaadavad Võru linna veebilehel www.voru.ee ning linnavalitsuse infosaalis, kus võetakse vastu ka taotlusi. Samuti võib taotluse saata postiga aadressil Jüri 11, 65620 Võru või digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil info@voru.ee. Info telefonil 785 0911.

Anita Kikas, haridusspetsialist

Linnavalitsus võttis kasutusele uue arvemenetluskeskkonna

Alates juunist kasutab Võru Linnavalitsus koos kõigi allasutustega elektrooniliseks arvemenetluseks ja digiteerimiseks Envoice'i arvemenetluskeskkonda.

Hankel soodsaima pakkumise teinud ettevõtte OÜ Envoice tõi uude pilvetarkvara elektrooniliseks arvemenetluseks ja digiteerimiseks turule 2016. aastal. Avaliku sektori versioon tarkvarast on loodud koostöös Kuresaare Linnavalitsusega. Uus keskkond võimaldab raamatupidamist soodsalt ja efektiivselt korraldada.

Võru Linnavalitsuse uus arvete e-posti aadress on arve.lv@voru.ee.

Marianne Mett, avalike suhete spetsialist

Võru Linnavalitsuse istungitel

Ehituslubade väljastamine

Väljastati ehitusload vee- ja kanalisatsioonitorustiku ehitamiseks asukohtadega Kose tee T1 ja Kaubajaama tee 1a, Ringtee 10 kontorihoone laiendamiseks ja ümberehitamiseks ning Kanarbiku tn 5 üksikelaamu püstitamiseks.

Kasutuslubade väljastamine

Väljastati Kuuse tn 3 püstitatud üksik-elamu ja Katariina allee 12 püstitatud abihooone kasutusluba.

Kinnistute ja lähiala detailplaneeringu kehtestamine

Kehtestati „Pikk tn 17, 17c, 17d kinnistute ja lähiala detailplaneering”.

Planeeringulahendus liidab üheks krundiks Pikk tn 17, 17c ja 17d ning osa Pika tänava maa-alast. Krundi kasutamise sihtotstarbeks on planeeritud tootmis- hoonete maa ja laohoone maa. Planeering võimaldab laiendada olemasolevat tootmishoonet ja annab võimaluse kolme uue hoone püstitamiseks. Lisajuurdepääs on

LILLELINE VÕRU

Mida aasta edasi, seda rohkem on tänavapildis suvehajastust märgata. Lilled teevad rõõmu nii meile endile kui ka meie külalistele. Täname kõiki, kes panustavad kodulinna väljanägemisse!

Et ergutada veelgi üksteist lilleiluga rõõmustama, korraldab Võru Linnavalitsus ka sel suvel konkursi „Lilleline Võru”.

Konkurss toimub 1. juunist kuni 1. augustini. Parimate väljaselgitamisel võetakse arvesse suve- ja püsililled ning muu taimematerjali kasutamist lillekastides, amplites jm, lillekompositsioonide vaadeldavust tänavalt, maitsekust ja originaalsust.

Konkursil osalemiseks anna endast teada linnavalitsuse infosaali (tel 785 0901 või e-posti aadressil info@voru.ee). Parimaid tunnustame Võru linnapäevade järvekontserdil 19. augustil.

PS! Eesti Vabariik 100 kingituste nimekirjas on üleskutse „Igale koduaknale lillekast” (<https://www.ev100.ee/et/igale-koduaknale-lillekast>). Tee kingitus endale ja Eestile! Alustame juba täna!

Lillelist suve!

Võru linna arengukava 2017–2035

Volikogus läbis esimese lugemise Võru linna arengukava aastateks 2017–2035.

Arengukava koosneb kahest dokumendist, mis on omavahel seotud: arengukava põhidokument ehk tulevikku suunatud tegevused, visioon ja eesmärgid ning eraldi seisev lisa, mis käsitleb detailsest Võru linna praegust olukorda. Arengukavasse saab muudatustepanekuid esitada 16. augustini.

Loa andmine kohustuste võtmiseks

Linnavalitsusele anti luba võtta kohustusi eelarveaastateks 2017–2023 Võru linna teede ja tänavate hooldustööde teenuse ostmiseks ning korrashoiu tagamiseks kuni 2 246 400 eurot.

Võru linna 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande kinnitamine

Kinnitati Võru linna 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kuhu on koondatud Võru Linnavalitsuse, hallatavate asutuste, ASi Võru Vesi, SA Võru Spordikeskus, SA Võru Pensionäride Päevakeskus, SA Võru Kannel ja OÜ Taristuhaldus majandustulemused. Majandusaasta aruande audiitorkontrolli on teinud Audest Audiitorteenuste osäühing.

Võru Linnavolikogu revisjonikomisjoni kontrollimise tulemuse kinnitamine

Kinnitati Võru Linnavolikogu revisjonikomisjoni 30. mai 2017 akt nr 1, mis puudutab OÜ Taristuhaldus 2015.–2016. aasta majandustegevust.

kavandatud Lühikeselt tänavalt.

Teede ja tänavate sulgemise loa väljaandjate määramine

Teede ja tänavate sulgemise loa väljaandjateks määrati linnamajanduse osakonna juhataja asetäitja ja majandusspetsialist.

Isikliku kasutusõiguse seadmine

Anti nõusolek isikliku kasutusõiguse seadmiseks Elisa Eesti ASi kasuks Jaama tänava kinnistul (sihtotstarve transpordimaa) ning määrati isikliku kasutusõiguse ala ja tingimused.

Projekteerimistingimuste kinnitamine

Nõustuti Liitva tn 41 kinnistul asuva üksikelu laiendamisega üle 33% esialgu kavandatud mahust ilma detailplaneeringut koostamata. Kinnitati projekteerimistingimused.

Kinnitati projekteerimistingimused Männiku tn 43a kinnistu hoonestusala suurendamiseks kuni 10% ulatuses esialgselt lahendusest ning projekteerimistingimused Leesika tn 7 kinnistule abihooone püstitamiseks.

Projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetluse algatamine

Algatati Vesikjärve tn 5 kinnistul hoonestusala suurendamiseks ja hoone püstitamiseks projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetlus.

Müügipileti menetlemise õigust omavad ametikohad

Müügipileti menetlemise, väljastamise ja kehtetuks tunnistamise eest vastutavaks isikuks määrati arendusspetsialist, asendajaks arendusnõunik.

Linnavara kasutusse andmine otsustuskorras

OÜ Lintexon kasutusse anti otsustuskorras Tartu tn 25 III korruse äriruum (üldpindalaga 81,6 m²). Äriruumi üüri- leping hinnaga 1,92 €/m² sõlmiti tähtajaga 1.06.2017–31.05.2022.

Riigihangete korraldamine

Otsustati korraldada riigihanked „Loomekoja eelprojekti koostamine” ja „Võrusoo tööstusala I ehitusetapi teede ja tehnovõrkude ehitusprojekti koostamine”.

Riigihanke tulemuse kinnitamine

Riigihanke „Võru skate-pargi rajamine” võitis madalaima hinna – 119 425,53 euroga (hind ei sisalda käibemaksu) OÜ Kivipartner.

Aadressi ja sihtotstarbe määramine

Veskioja tn 20 kinnisasjaga liidetava maaüksuse aadressiks määrati Veskioja tn 20a. Nõustuti Veskioja tn 20a maa erastamisega (erastatava maa suurus 206 m², sihtotstarve 100% elamumaa).

Ürituste kooskõlastamine

MTÜle Eesti Kiikingi Liit anti nõusolek avaliku ürituse „Kõik kiikuma 2017” korraldamiseks ja puhkeala sulgemiseks 17.08.2017 kella 12st 20.08.2017 kella 20ni Tamula rannas Vee tn 8 kinnistuga piirneval alal.

OÜle Intaur anti nõusolek avalike ürituste sarja „Sumedad suveõhtud Tamula rannas” korraldamiseks 2.06.–26.08.2017 igal reedel kella 21–02 Võru linnas Tamula supelranna bangalo terrassil.

Müügikoha hooajaline laiendamine

OÜle Ümma Pizza anti nõusolek müügikoha hooajaliseks laiendamiseks Katariina alleele ajavahemikul 18. mai – 30. september 2017, 1. mai – 30. september 2018 ja 1. mai – 30. september 2019.

MTÜle Kündja Külaselts anti nõusolek müügikoha hooajaliseks laiendamiseks F. R. Kreutzwaldi tn 15 hoone ees ajavahemikul 15. juuni – 29. september 2017.

Toetuste andmine

Võrumaa Kutsehariduskeskuse puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse Tsender tegevust otsustati toetada 5430,04 euroga, MTÜ Avatud Ateljee Klubi õppehoone rekonstrueerimist 1800 euroga ja MTÜ Otepää Motoklubi üritust „Mootorratturite kevadpäevad” 100 euroga.

MTÜle Võrumaa Spordiliit anti toetust 140 eurot sõidukulude katteks Võru linna esindamisel sõpruslinnas Suwalkis (Poola) 17. juunil toimunud jooksufestivalil „RESO Suwalki 10,5”. SA Võru Pensionäride Päevakeskus osavõttu Viimsis toimuvast rahvusvahelisest senioritant-supäevast „Tantsu vikerkaar üle maa ja mere” toetatakse 200 euroga.

Lapsehoiuteenus raske ja sügava puudega lapsele

Kehtestati lapsehoiuteenuse osutamise kord Võru linnas registreeritud elukohta omavatele raske ja sügava puudega lastele.

Läbirääkimiste komisjoni moodustamine

Otsustati alustada Võru linna koolieelsete lasteasutuste õpetajate volitatud esindajatega õpetajate tööasu alammäära läbirääkimisi ning moodustati Võru Linnavolikogu ajutine läbirääkimiste komisjon.

Komisjoni esimeheks valiti salajase hääletamise tulemusel Tõnu Jõgi ning aseesimeheks Ene Liivamägi. Komisjoni liikmeteks kinnitati Anti Allas, Sixten Sild, Peep Poltimäe, Kerstin Tammjärv, Kersti Kõosaar ja Helga Ilves.

Mittetulundusühingu Kagu Ühistranspordikeskus asutamine

Linnavolikogu volitas linnapea Anti Allast allkirjastama ühiste kavatsuste kokkulepet ühistranspordi ühtsest korraldamisest Võru- ja Põlvamaal. Otsustati osaleda MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus asutamises.

Ostueesõiguse mittekasutamine

Otsustati mitte kasutada Tartu tn 44 ja Tartu tn 44a kinnistu ostueesõigust.

Detailplaneeringu koostamise lõpetamine

Otsustati lõpetada Olevi tn 1 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu menetlus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks oli muuta maa-ala sihtotstarvet,

määrata ehitusõigused ning teede, parkimise ja tehnovõrkude paigutus. Planeeritava ala suurus oli 0,68 ha.

Garantii andmine

Volikogu garanteerib MTÜ Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Võru Katariina Kogudus sakraalhoone rekonstrueerimistööde rahastamise hanke „Võru St. Katariina kiriku restaureerimise tööd, I etapp” raames tehtavatel töödel kuni 58 000 euroga.

Võru linna 2017. aasta lisaelarve

Võeti vastu Võru linna 2017. aasta lisaelarve, millega lisatakse eelarvesse Võru linnale ja hallatavatele asutustele eraldatud toetused ning vara müügist saadud tulu. Eelarve suurenes 280 842 euro võrra ning pärast lisaelarve vastuvõtmist kujunes linna 2017. aasta eelarve mahuks 22,2 miljonit eurot.

Otsused seoses kohaliku omavalitsuse volikogu valimisega

Võru Linnavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvaks määrati 21. Liikmete arv ei muutunud.

Võru Linnavolikogu 2017. aasta valimisteks moodustati üks valimisringkond, mille piirid kattuvad Võru linna haldusterritooriumi piiridega. Võru linna valimiskomisjon moodustati seitsmeliikmelisena: valimiskomisjoni esimees on linnasekretär, liikmed on Anneli Nelk, Maire Agar, Rain Raitar, Kersti Kalda, Helin Vuks, Maie Palsi ning asendusliikmed on Karin Kähr ja Liisi Kondratjeva.

INTERVJU

Sixten Sild: MM tähendab meie piirkonnale suurt käivet teenuste ja kaupade müügist

30. juunist kuni 7. juulini Lõuna-Eestis peetavad orienteerumisjooksu MM-võistlused toovad kohale mitutuhat välismaalast ligi poolesajast riigist. Sellise mastaabiga orienteerumise suurvõistlus on esmakordne Baltimaades ning annab korraldajatele hea võimaluse oma kodukanti tutvustada. Võru Linna Lehe küsimustele vastab orienteerumise MMi TV-ülekannete koordinaator, Võru abilinnapea Sixten Sild.

Kuidas orienteerumise MM Eestisse sattus?

Eesti Orienteerumislüht on alates Eesti taasiseseisvumisest olnud oma suuruse (või pigem väiksuse) kohta üks aktiivsemaid suurvõistluste korraldajaid Rahvusvahelise Orienteerumissföderatsiooni (IOF) liikmete seas. Suhtarvuna elaniku kohta oleme kindlasti kõige aktiivsemad. Endise NSVLi vabariikidest olime esimesed MK-etapi korraldajad. See oli suusa-orienteerumises ja toimus 1995. aastal Haanjas. Orienteerumisjooksu MM on endise NSVLi aladel varem toimunud vaid 2007. aastal Ukrainas, kuid sealne korraldus jättis kõvasti soovida. Eestis toimunud võistlustega on seni väga rahule jäädud.

Tähtis roll MM-võistluste korraldamise taotlemisel oli Võru klubi asutajaliikmel, tartlasel Leho Haldnal, kes oli meie taotluse esitamise hetkel IOFi asepresident. Möödunud aastal sai temast IOFi president. Tema oli esimene, kes julges selle idee Eesti orienteerumiskogukonnas välja öelda. Olime sellest küll varemgi mõelnud, kuid ikka oli see tundunud liiga hirmutav, liiga raske ülesanne. Kui Leho selle välja ütles ja noor võruke Markus Puusepp julges välja käia enda kui peakorraldaja kandidatuuri, siis tundsid kõik ülejäänud siinse orienteerumiselu eestvedajad, et aeg ongi käes ja suur unistus tuleb teoks teha. Võib öelda, et sellest võistlusest on saanud kogu Eesti orienteerumiskogukonna eneseteostuse objekt.

Meilt said innustust lätlased, kes taotlesid ja saidki järgmise, 2018. aasta MMi korraldamise õiguse. Siinkohal peab ütleva, et tegu on väga keerulise ja kompleksse ülesandega, sest MMi programmi kuuluvad nii linnakeskkonnas joostavad sprindidistantsid kui ka klassikalised loodusmaastikel joostavad n-ö metsadistantsid. Korraldamise keerukuse tõttu on IOF otsustanud alates 2019. aastast hakata pidama MM-võistlusi linna- ja metsadistantsidel eraldi, vahelduvalt üle aasta.

Kui palju inimesi on MMi korraldamisega seotud? Kes nad on?

MMi korraldamisega on võistluste toimumise ajal seotud kindlasti enam kui 700 inimest ja neid on siin kogu Eestist, kuid paljud oma ala tippspetsialistid tulevad appi välisriikidest. Näiteks peapiiker Per Forsberg on Rootsist ja kindlasti omal alal maailma parim. Selles saab veenduda igaüks, kes kohapeale võistlusi jälgima tuleb. GPS-jälgimise tagab Soome firma GPS-seuranta, kes on samuti valitud parima võimaliku kvaliteedi pärast. Ajavõtustsüsteem EMIT tuleb oma spetsialistidega Norrast. Teleülekannete produktsioonimeeskond tuleb koos ülekandebussiga Tšehhist. Eesti vastavad ressursid on samal ajal hõivatud laulu- ja tantsupeoga. Kogu korraldustööd kontrollivad ja nõustavad kaks tippspetsialisti Norrast, kes on määra-

Sixten Sild 2017. aasta aprillis Kandle aias intervjuuerimas Lihavõttesprindi võitjat, Prantsuse koondise liiget Frederic Tranchandini.

Foto: Andrei Javnašan

tud rahvusvahelise alaliidu poolt.

Korraldusse kaasatud inimestest kannavad töö põhivõistluste need, kes on tegelnud sellega ammu enne võistlusi, mõned juba lausa paar aastat. Need on erinevate töövaldkondade juhid ja nad on peaaegu kõik kohalikud, lõunaestlased. MMi korraldamiseks on nimelt pannud seljad kokku Eesti Orienteerumislüht ning kolm Kagu-Eesti klubi: orienteerumisklubid Võru, Põlva Kobras ja Tartu Ilves.

Võru klubist on juhtivatel positsioonidel näiteks MMi peakorraldaja, Tabinalt pärit Kreutzwaldi gümnaasiumi vilistlane Markus Puusepp, võistluskeskuste üldjuht Jüri Joonas, Rõuge võistluskeskuse ehitusjuht Andy Karjus ning meedia- ja marketingijuht Jonatan Karjus.

Maailmameistri tiitli eest asuvad võistleva rohkem kui 50 riigi esindajad, telepilt Lõuna-Eestist jõuab otse ja kokkuvõtetena ligi sajasse riiki. Kas Eestis on üldse nii esinduslikku tiitlivõistlust varem korraldatud?

Kokkuvõttev andmebaas kõigi spordialade Eestis peetud tiitlivõistluste kohta puudub, kuid sporditeadliku inimesena olen sellistel asjadel ikka silma peal hoidnud ja julgen väita, et nii suure osa võtvate riikidega arvuga maailmameistrivõistlusi ei ole Eestis varem toimunud. Tegemist on põhiklassi MMiga ehk siis maailma absoluutse tipu võistlusega. Seda ei maksa segi ajada muude vanuse- ja tasemeklasside ja harukondlike tiitlivõistlustega, mida toimub meil eri aladel pidevalt, ka orienteerumises. 2013. aastal korraldasime rattaorienteerumise MM-võistlust Rakveres, kuid kuna tegu on orienteerumisjooksust oluliselt noorema alaga, siis oli osalevate riikide arv seal palju väiksem – 26.

Orienteerumise võistluste jälgitavus on viimasel aastakümnel tänu tehnika arengule liikunud edasi seitsmepunktkoormasaabastega ning praeguseks on asjatundliku pealtvaataja jaoks tegemist tõelise maiuspäalaga. Soomes näidatakse riiklikus telekanalis näiteks juba kümnekond aastat otseülekannet joo läbi kestvast ülisuurest Jukola teatejooksust. Ka MM-võistlustest on otseülekandeid tehtud kümnekond aastat.

Mul on väga hea meel, et Eestis näitab otseülekandeid just ETV2. See oli hiljuti meie seast lahkunud legendaarse Lembitu Kuuse palav soov. Tema unistus oli loomulikult oma spordiala kodust tiitlivõistlust ise kommenteerida, kuid aeg jõudis siin temast ette.

Mida annab nii suure võistluse korraldamises osalemine Võru linnale ja Võrumaale?

Puhtmajanduslikust aspektist

vaadates on Võru linna ja maakonda MMiks valmistudes juba paari aasta jooksul külastanud paarikümne riigi sportlased, kes on treeninglaagrites ja võistlustel veetnud siin tuhandeid öid ja päevi. See tähendab meie piirkonnale suurt käivet teenuste ja kaupade müügist. Selle käibe tipp hetk saabub muidugi MMi ajal, kui umbes nädalaks ajaks saabub siia paar tuhat välismaalast: riikide koondised ja nende taustajõud, rahvusvahelise alaliidu liikmesriikide esindused ja tuhatkond orienteerujast pealtvaatajat, kes võtavad osa paralleelselt MMiga toimuvast avatud rahvavõistlusest. Muide, see on teiste spordialadega võrreldes üsna erandlik nähtus – lõviosa kohapeale võistlusi jälgima tulnutest tahavad ise ennast samal võistlusareenil (loe: maastikul) proovile panna. Ja orienteerumises on see võimalik, vahetult enne või pärast maailma tippe!

Teine aspekt on meie piirkonna ja Eesti tuntuse suurenemine kümnetes välisriikides. Selle efekti on väga raske (kui mitte võimatu) numbriliselt hinnata, kuid eks me kõik tahame pakuda külalistele parimat ja soovime, et neile jääks meie kodumaast võimalikult positiivne mälestus. Meil kõigil on võimalus anda soovitu saavutamiseks oma pisike panus, sest igapäevast sõltub, kuidas meie kodukant välja näeb ja kuidas siin külalisi koheldakse.

Missuguste ootuste-lootustega lähevad kodukamaraal võistleva Eesti orienteerujad? Milliseid tulemusi ootad oma poegadelt Laurilt ja Timolt?

Eesti orienteerumiskoondis on selleks võistluseks valmistumisel moodustanud koondisse pürgijaid ühendava kogukonna Team 2017. Seljataga on arvukad treeninglaagrid ja võistluste reisirid kahe aasta vältel. Nüüd on valik MM-koondisse tehtud ja koos varuvõistlejatega 14liikmelisse koondisse kuuluvad viis võrukest: Marianne Haug (21), Laura Joonas (23), Kerstin Uiboupin (25) ning Timo Sild (29) ja Lauri Sild (27). Kõigil on eesmärgiks olla neil päevil n-ö elu vormis ja teha oma maksimaalne võistlussooritus. Koht protokollis tuleb sellele vastav. Sellisest eesmärgiasetusest lähtuvalt on põidlahoidjatel kõige mõistlikum tunda huvi meie sportlaste seniste parimate tulemuste vastu MM-võistlustel, sest see näitab objektiivselt, millisele tasemele sportlane oma senises karjääris on jõudnud. Eespool nimetatud võrukestel on senised parimad individuaalkohad järgmised: Lauri Sild 6. lühirajal, Timo Sild 10. tavarajal, Marianne Haug 46. tavarajal, Laura Joonas 50. lühirajal. Kerstin Uiboupin on MMi debütant. Kindlasti soovivad kõik sportlased oma senist parimat ületada ja selline on ka minu ootus.

Milline MMi võistluspäevadest toimub Võrumaal?

Võrumaal võisteldakse kõige vanemas ja auväärsemas orienteerumissidistipliinis, milleks on tavarada. See saab teoks 4. juulil ja võistluskeskus asub Rõuge Ööbikuorus. Tavaraja linnulennuline pikkus on Rõuges meestele 16,8 km ja naistele 11,1 km, eeldatavad võiduajad vastavalt 100 ja 80 minutit. Võidavad vastupidavaimad. Kõik huvilised on oodatud kohapeale võistlust jälgima, see on tasuta. Kes kohale tulla ei saa, seda aitab ETV2.

Tulgem omadele põialt hoidma!

KUU PILDIS

Võru linn uuendas koostöölepingut Petseri rajooniga

18. mail Pihkvas toimunud piiriülese koostöö foorumil (pildil) uuendati Võru linna ja Petseri rajooni koostöölepingut.

Kokkuleppe allkirjastasid Võru linnapea Anti Allas ja Petseri rajooni juht Sergei Vasiljev. Ajaloolise hetke (pildil) tunnistajateks presiidiumilauas on toonane Eesti riigihaldusminister Mihhail Korb, Pihkva oblasti kuberner Andrei Turtšak, Venemaa föderatsiooninõukogu esinaine Valentina Matvienko jt.

Võru linnal on Petseri rajooniga pikaajalised sõprussidemed. Koos on osaletud rahvusvahelistes projektides ning toimunud on koostöö kultuuri ja spordi valdkonnas. Kokkuleppe allkirjastamisega kinnitasid mõlemad linnad soovi sõprussidemeid edendada ning erinevates valdkondades koostööd teha.

Tänavu augustis tuleb Petseri delegatsioon Võrru, et muu hulgas tihendada sidemeid Võru Muusikakooliga.

Võru linnapea leiab, et hea läbisaamine ja koostöö piirialal on kõigile kasulik.

Ametlik rannahooaeg algas jaheda ilmaga

Vaatamata jahedale ilmale ja tugevale tuulele avati 1. juunil Võru linnas ametlik rannahooaeg. Nii Kubija kui Tamula rannas töötab rannavalve iga päev kella 10–21, teenust osutab AS G4S Eesti. Suplusvesi on kontrollitud ja vastab kehtestatud normidele, Terviseamet on randade avamiseks loa andnud. 1. juunil mõõdeti Tamula rannas suplusvee temperatuuriks 15 kraadi.

Käivad soojavõrgu laiendamise tööd

Mai lõpus Võru linnas Danpower Eesti Asi eestvedamisel alanud ehitustööde käigus ühendatakse kesklinna kaugküttevõrguga kaitsevää Taara linnaku (Kuperjanovi pataljoni) ning Laane piirkonna tarbijad.

Kokku ehitatakse 2677 meetrit uut soojustorustikku, millest osa asendab olemasolevat. Danpower Eesti Asi projektiarenduse juhi Juhan Aguraiuja sõnul suureneb soojuse tootmise maht projekti tulemusena ligi 10% aastas.

Uus trass kulgeb mööda Jüri tänavat alates Luha tänava ristmikust kuni Kreutzwaldi tänavani, sealt kuni raudteeni ning hargneb pärast raudteed kaheks: üks haru läheb mööda Kose teed kuni Taara linnakuni ning teine haru mööda Kubja teed Laane katlamajani. Ehitustööde tõttu on suve jooksul nendel lõikudel liiklus häiritud.

Projekti, mida kaasfinantseerib SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, investeeritakse ligi 1,2 miljonit eurot. Ehitustööd teeb riigihanke võitnud KVL Tehnika OÜ ning omanikujärelevalvet Infragate Eesti AS.

Töö lõpetamise tähtaeg on november 2017.

Täpsem info: www.voru.ee
facebook.com/Voru.linn

Jüri ja Luha tänava ristmikult alanud tööde käigus liigutakse edasi piki Jüri tänavat (pildil) Kreutzwaldi tänavale ning sealt edasi üle raudtee.

Talgud Kubija laululaval

26. mail Kubijal toimunud talgutel korrasid vabatahtlikud eesotsas linna- ja abilinnapeade Kalev Ilvese ja Sixten Silla ning linnavolikogu esimehe Andres Visanpuuga (pildil) laululava ja selle ümbrust. Pärast seda, kui Võrumaa kultuurisündmuste kants sai veidi iluravi, on seal toimunud kaks suuremat sündmust: 3. juunil maakonna laulu- ja tantsupidu „Maailm heliseb“ ja 11. juunil Lõuna-Eesti memme-taadi rahvapidu.

ARENDUSTEGEVUS

Linna vanimasse puithoonesse kavandatakse Võru kunstimaja

Mittetulundusühing Avatud Ateljee Klubi on otsustanud lähiaastatel teostada oma kauaegse unistuse – avada Võrus aadressil Jüri 20a, linna vanimas puithoones, Võru kunstimaja, kus oleks suur galerii kunsti müügiks ja näituste korraldamiseks ning õppetoad professionaalse kunsti viljelemiseks.

Võru linnavalitsus toetas läinud kuul Avatud Ateljee Klubi õppehoone rekonstrueerimise põhiprojekti lõpetamist 1800 euroga (pool maksumusest). Kui projekt valmis, läheb tõenäoliselt septembris maja toetamiseks ning hoone vundamendi ja keldri taastamiseks, milleks kulub veel 15 000 eurot. Seetõttu otsitakse koostööpartnereid, toetajaid ja inimesi, kes tahaksid kunstimaja ehitusele öla alla panna. Edasisteks tegevusteks ja 465ruutmeetrise pinnaga hoone sihipäraseks väljaehitamiseks taotletakse tuleval aastal toetust nii Muinsuskaitseametilt kui ka linna elarvest.

Avatud Ateljee Klubi on Võrus korraldanud juba kümme aastat kunsti- ja käsitöökursusi, sealhulgas üle 25 erineva kujutava kunsti kursuse. Selle aja jooksul on kunstistuudios kätt harjutanud ligi 1100 huvilist. Paraku on stuudio praegune, 52ruutmeetriste rendipind aadressil Jüri 26 ajale ja nõudlusele jalgu jäänud. „Vajame oma tegevuseks suuremaid ruume, sest viimased aastad on olnud võimalik võtta väga vähe õpilasi. Oma maja olemasolu võimaldab meil avada suure galerii kunsti müügiks ja näituste korraldamiseks, eriti kohalike kunstiloojate tööde ja loomin-

gu näitamiseks,” põhjendab klubi juht Ruti Jõgi-Rumvolt. „See rikastab kesklinna elu ning toob siia rohkelt kunstimajalisi turiste ja ka eestlasi mujalt.”

Tulevasse õppehoonesse on muu hulgas kavandatud disaini- ja käsitööruum, köök tubade tarvis, savi- ja klaasikoda, kus saab ka treimiskursusi korraldada, ning muudki huvitavat. Suur majaesine plats võimaldaks korraldada ka raku-keramikapõletust, laatasid ja festivale. „Kunsti- ja loomingulistel inimestel oleks oma koht, kus saaks suhelda ja kontakte sõlmida,” lisab Jõgi-Rumvolt.

Siiani kitsal rendipinnal tegutsedes on keskendutud keramikale ning õlimaali ja joonistamise õppele, kuid pakutud on ka fotokoolitusi, rahvusliku käsitöö ja hõbehehtekursusi, nahk- ja paberköötekursusi ning graafika- ja ilukirjakursusi.

Mai lõpus avas Avatud Ateljee kunstistuudio oma 10. sünnipäeva tähistamiseks Võru linnagaleriis aastanäituse, kus näeb stuudio õpilaste loodud keramikat, õlimaale ja joonistusi. Näitus on avatud kuu lõpuni.

Ulis Guth

Toeta tulevase Võru kunstimaja renoveerimist endale jõukohase annetusega:
MTÜ Avatud Ateljee Klubi a/a 771010220075142019 (SEB Pank)

Kõik annetajad märgitakse ära!

Lisainfo:
Ruti Jõgi-Rumvolt, tel 508 7131, e-post: rutijogi@gmail.com

Konserveeritud ja toetatud, muinsuskaitse all olevast puitmajast Jüri tänaval peaks lähiaastatel saama Võru kunstimaja.

Projekti eestvedajad – kunstnikud Aivar Rumvolt ja Ruti Jõgi-Rumvolt.

ETTEVÕTLUS

Toomas Sarapuu pikalt rännakult tagasi kodulinna

Rännanud ja töötanud pikki aastaid maailma kuklapoolel, on Võrust pärit Toomas Sarapuu (34) tagasi kodulinna, et Võrumaa Kutsehariduskeskuses puidutööd õppida ja seal läbi omaloodud lauamängu arendada.

Austraalias veedetud seitsme seiklusriikka aasta järel naasis Toomas tunamullu Eestisse mõttega teha elus kannapööre: ta otsustas oma lauamängu luua. Vaimustunud ühest Prantsusmaalt pärit vanast mängust, hakkas ta sellest inspireerituna Võru linnas trükikoja vanades tootmisruumides WildEsti logoga puidust mängulaudu kokku panema.

Tegu on käsitööna valmiva, jalgadel seisva puidust mängulauaga, mida saab mängust vabal ajal kasutada ka triikimis- või serveerimislauna. Mängus osaleb kaks võistlejat, kelle ülesandeks on nupud oma lauapoolet läbi pilu vastasmängija poolele toimetada (lingutada).

Tänaseks on rohkelt harsarti pakkuva mängu soetanud endale ligi 200 inimest, ühe mängu tellis temalt majandusministeerium Jaapani suursaadikule kingituseks.

Lauamäng WildEst

* Koosneb niiskuskindlast kase-ristvineerist valmistatud mängulauast (mõõtmetega 100 x 50 x 5 cm), niiskuskindlast kase-ristvineerist kokku-lahti käivatest, loodusliku linaseemneõliga töödeldud lauajalgadest (kõrgusega 120 cm) ning kasepuidust treitid, loodusliku linaseemneõliga töödeldud 11 mängunupust.

* Mängivad kaks võistlejat. Mängu eesmärgiks on lingutada 11 nuppu teisele poole mängulauda läbi augu, millest mahub läbi üks nupp korraga. Kumbki mängija reastab viis nuppu vastu külgeina, vastavalt sellele, kas mängija on hea või kurakäeline. Üks nupp pesitseb salakavalalt silla all, mis ühendab kahte külgeina.

Mängijad hakkavad korraga ühe käega nuppe läbi tunneli tulistama. Võidab mängija, kes esimesena oma nuppudest lahti saab.

Täpsem info:
www.wildestboardgame.com

Valminud mäng ja tema autor.

Toomas Sarapuu trükikoja vanades tootmisruumides WildEsti mängu meisterdamas.

Abiks kutsehariduskeskus ja kompetentsikeskus

Oma ettevõtmise õnnestumise eest võlgneb nüüdseks kaks aastat puittoodete tehnoloogia eriala õppinud Sarapuu paljuskki tänu Võrumaa Kutsehariduskeskuse vastutulelikele õppejõududele. „Neile, kel on alati olnud aega minu tihti erialakaugetele küsimustele vastuseid leida. Vajadusel kas või puust ja punaseks teha, oleks paslik öelda. See, et härra Linus direktorina lubas mul pärast tunde töökojas oma lauamänguprojekti kallal pusida, näitab, et seal koolis osatakse õpilaste initsiatiivi hinnata ja tullakse neile võimaluste piires alati vastu,” ütleb ta.

Tänu kompetentsikeskuse Tsenter masinapargile ja ekspertiisile kaunistab Toomase loodud lauamänge laseriga kõrvetatud logo. „Kui mul tekib mingi idee või otsin lahendusi, siis on kool ja Tsenter esimesed, kust vastuseid saada,” tunnustab ja tänab ta mõlemad.

Mängu valmistamiseks asutas ta oma ettevõtte, kuid

stardiks raha kerjama ei läinud. Selle asemel tegi ta esimese mängu tootmisjääkidest, kutsehariduskeskuses võimaldati see valmis teha. Toomase arvates on kutsehariduskeskuses antavad teadmised kulda väärt ning nüüdseks on mäng korralikult välja arendatud ja nupud optimaalseks disainitud.

Võrust väljarände trend on muutumas

Kümme aastat tagasi mõistis Toomas, et enne kui siin kanda kinnitada ja juured alla kasvatada, tuleks maailmas natuke ringi vaadata. Sel ajal käisid paljud Iirimaa kalkuneid kitkumas, tema aga sõitis koos sõbraga esimese seas Austraaliat avastama. Seitsme aastaga pidas ta võõrsil mitmeid ameteid – ekska-vaatorijuhist laevakapteni –, kuni otsustas kõigest hoolimata koju naasta. Määravaks sai suvine külaskäik Eestisse 2014. aastal, kui ta Seto Folgil ühte tüdrukusse põhjalikult armus ning Austraaliasse enam ei naasnudki.

Peale WildEsti mängude

meisterdamise peab mitmekülgne, omal ajal ülikoolis sotsiaaltööd õppinud mees ka konferansjee ning jõulu- ja pulmavana ametit. Ta on teinud püstijalakomöödiat ja olnud näitleja Teatris, praegu on tal ka Kinoteatri ühes etenduses väike roll.

Kõige selle juures aitavad tal vormis püsida tervislikud eluviisid ja sportimine. Sporti peab Toomas tegevuseks, mis hoiab kogu elu tasakaalus. Nii mängib ta Võrus esmaspäeviti sulgpalli, teisipäeviti käib ujumas, kolmapäeviti on võrkpall ja neljapäeviti seinatennis. Suvisel ajal käib ta aga ümber Tamula järve jooksmas.

Toomase arvates on märgata Võrust väljarände trendi muutumist. „Tea nii mõndagi tuttavat, kes on omal ajal Soome tööle läinud ja nüüd tulnud tagasi kodulinna peret looma. Üllatusena kolis eelmisel aastal Võrru ka näiteks Igor Mangi biograafia ja bestselleri „Inglid ja kelmid” autor, kirjanik Katariina Tammer,” toob ta näite.

Ulis Guth

VAHETU ELAMUS

Võru ja müstiliselt kütkestav Tamula

Toomas, kes on muu hulgas olnud India ookeani rannikuvetes pärlipüüdjaks, käinud suvevaheajal USAs inimeste uste taga raamatuid müümas ning seljakotiga Kagu-Aasias ja Filipiinidel rändamas, oskab hinnata kodukandi ilu ja võimalusi ning soovib neid teistele rohkem märgata:

„On suveõhtu Tamula ääres. Käes on juuli keskpaik. Olen just lõpetanud tuli hingelise lahingu rannatennises ja suundun higise ning rahulolevana purde suunas, et kohe-kohe end Tamula vete rüppe heita. Karsumm... vesi on meeldivalt soe. Ülbin kohapeal ja naudin hetke. Roosisaare silla kohal kumab suur suveõhtu päike, nagu ei plaaniks ta veel niipea loojuda. Silla külge kinnitatud jahi mast õõtsub õrnalt päikese taustal minu vettelhüppest te-

kitatud lainetes nagu metronoom. Võrkpalliväljakutel kõlab sumedaid mütsatusi ja hõikeid. Rannabangalo rookatusel all käib mõnus sumin ja kostab Kariibi mere mahedaid rütme. Kus ma olen? Kas ma tõesti hüppasin läbi maagilise vesivärava Vahemere idüllis? Ei, see on minu armas sünnilinn Võru ja müstiliselt kütkestav Tamula oma lummuses.

See on see emotsioon, mis tekib, kui oled mõnda aega Võrust eemal elanud, nii pealinna kui mujal maailmas. Eks ole ikka nii, et seda, mis käes ja nina all, ei mõisteta hinnata. Naabril tundub alati olevat rohelisem muru ja kaunim kaasa. Aga sellist idüllit kui Tamula ääres ei ole ühelgi teisel Eesti linnal vastu panna.”

XXIII VÕRU PÄRIMUSTANTSU FESTIVAL

XXIII Võru pärimustantsu festival toimub 6.-9. juulini 2017. Selle aasta festival kannab pealkirja „Värsi juur(de)” ja on pühendatud värsile.

Valss ja polka on Euroopa kultuurides enim tantsitud tantsud. Saades alguse lendleri-nimelisest paaritantsust Austrias, jõudis valss ballisaalist külasimmanile ja kodunes seal kiiresti. Eri paikades on tantsule lisatud või sealt ära võetud nii palju erinevaid samme või krutskeid, et isegi ühe kihelkonna piires ei suutnud inimesed ühenimelist tantsu ühtmoodi tantsida. Peaaegu iga maa tantsib oma valssi: taktimööd on kõigil sama, rütm ja tantsusamm pisut erinevad. Eestlastelgi on oma labajalavalss, mis erineb graatsilisest üle põranda liuglemisest. Ja on Hiiu valss, mis võõrale lausa rassimisena näib. XXIII Võru pärimustantsu festival kutsub kõiki pilli- ja tantsuhuvilisi värsi ja värsi juurte juurde, et erinevatest värsiviisidest see ühine rütm ja hõng üles leida!

Võru Pärimustantsu festival kuulub UNESCO juures tegutseva ülemaailmse folkloori-festivalide ühenduse CIOFF ® (International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts) kalendrisse.

WWW.VORUFOLKLOOR.EE

ÜLERINGILINE VÕISTUMANGIMINE TEPPO TÜÜPI LÕÖTSPILLIDEL

Võru pärimustantsu festivali ühele tähtsaimale üritusele, **8. juulil kell 10** Võru Kultuurimaja Kannel aias toimuvale Teppo tüüpi lõõtspillide võistumängimisele on oodatud pillimehed üle Eesti.

Tavapärastelt saab võistelda neljas kategoorias: algajad (mängijad, kes on vaid aasta jagu lõõtspilli mänginud), noored (vanuses kuni 20 aastat), täiskasvanud (alates 21. eluaastast) ja ässad (täiskasvanute klassis 1., 2., või 3. koha võitnud mängijad). Iga võistleja mängib kaks erinevat muusikapala, milledest üks peaks olema valss. Palade juures hinnatakse mängimise sisukust, muusikalist väljendusrikkust, intonatsiooni ja kõla.

Nagu ikka ootavad parimaid mängijaid auhinnad, mille on välja pannud Võru vald. Auhinnatakse iga võistlusklassi kolme parimat. Kolmekordsele ässade klassi võitjale antakse LÕÖTSAKUNINGA tiitel.

Mullu võitis võistumängimise Tallinnast pärit Ott Richard Leitham, kellest sai neljas lõõtsakuningas võistumängimise pikas ajaloos Aivar Teppo, Juhan Uppini ja Toomas Ojasaare kõrval.

August Teppo mälestuseks toimuv võistumängimine toimub tänavu juba 29. korda. Pika ajaloo võistumängimine sai alguse 1971. aastal ning on festivali üheks tähtsündmuseks olnud esimesest festivalist peale.

Eesti kuulsaim ja hinnatuim lõõtspillimeister August Teppo (29.08.-7.12 1959) sündis Võrumaal Loosu külas. Oma pika elu jooksul valmistas ta umbes 150-200 lõõtspilli, neist praeguseni on säilinud umbes 30. Teppo lõõtspill on kantud ka Eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse.

Priidu Teppo
e-mail priiduteppo@gmail.com
Tel 5135350
võistumängimise peakorraldaja

Pildil 2016. a LÕÖTSAKUNINGAS

FESTIVAL TOOB LIKLUSE ÜMBERKORRALDUSE

KÄSITÖÖ- JA KUNSTILAAT reedest pühapäevani, 7.-9. juulini Liiva, Kreutzwaldi ja Vabaduse tänaval.

Festivali käsitöölaada ajal, 7. juuli varahommikul kella 6st kuni 9. juuli õhtul kella 17ni on autodele suletud järgmised Võru tänavad: Liiva tänav alates Jüri tänavast kuni Kreutzwaldi tänavani; Kreutzwaldi tänav alates Liiva tänavast kuni Vabaduse tänavani, Vabaduse tänav alates Kreutzwaldi tänavast kuni Jüri tänavani. Sel ajal sõidavad liinibussid Jüri tänav kaudu. Teenindamata jäävad peatused Vanalinna, Liiva, Sauna.

LASTE PÄRIMUSTANTSU- JA MÄNGUTUND

Reedel ja laupäeval kell 11:00 / Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi õu (Fr. R. Kreutzwaldi tn 31) Tasuta

Laste pärimustantsu- ja mängutunnis mängime põnevaid laulumänge (väravamäng, rikka ja vaese puu mäng, sörmusemäng, laevamäng, peremehe-mäng jne) ja laulame võrukeelseid laule. Lisaks saab kuulda labaga väikekannelt ja selle järgi tantsu lüüa. Mängutunni eestvedaja on Põlvamaa rahvakultuurispetsialist ja Eesti Folkloorinõukogu esimees Kati Taal.

TANTSULAVASTUS

Reedel, 7. juulil kell 21:00
August Teppo Lõõtsatalu, Võru vald, Loosu

ÜPPSARI POPFOLK TANTSULAVASTUS „PÄRIS.ÄRMAS.SÕBRALIK. KAMP”

Tantsulavastus „P.A.S.K.” on nüüdisaegne, energiline ja pilkupüüdev popfolk-tantsulavastus, mis näitab, kui tihedalt oleme seotud tantsu ja rütmidega igapäevaelus: südamerütm armudes, elusuunda otsides, tööd tehes, saunas viheldes, kõrtsiruumis pidutsedes. Üppsari lavastus põimib traditsioonilise eesti rahvatantsu hoogsalt tänapäevase popfolkmuusikaga, mis mõjub ühel hetkel unenäolise ja õrnana ning järgmisel hetkel on täis ürgset väge ja kirge. Tule kaema ja lase end raputada!

VÕRUMAAL HAKATAKSE VÕRU PÄRIMUSTANTSU FESTIVALI AJAL VÄIKEKANDLEID VALMISTAMA

MTÜ A. Teppo Lõõtsatalu ja MTÜ Võru Folkloorifestival korraldavad 05.-09. juulini Võru Kesklinna Kooli tööõpetusklassis väikekandle valmistamise laagri. **Kandlelaagrisse oodatakse kümmet hakkajat huvilist, kelle sooviks ja unistuseks on valmistada oma kätega valmis väikekannel.** Kandlelaagrit hakkab juhendama Võrumaa kandlemeister Mihkel Soon.

Laagripäevad kestavad kella 10:00-18:00.

Kandlelaagri osalustasu on 70 eurot. Osalustasu sisaldab endas juhendajatasu ning kandle valmistamiseks vajaminevate materjalide (toorik, keeled virblid jm) maksumust. Lisaks omavalmistatud kandlele saavad kõik kümme kandle laagris osalejat Võru pärimustantsu festivali passi, mis tagab sissepääsu kõikidele festivali üritustele.

Kandlelaagri läbiviimist toetab Eesti Kultuurkapital.

TÄNAVATANTS 2017

Oleme ringiga tagasi jõudnud armsale Vabaduse väljakule kuhu ootame laupäeval, 8. juulil kell 20 kõiki tantsuhuvilisi tantsurõõmust osa saama. Liikumist alustame Kesklinna pargist ja Vabaduse tänavalt lihtsate tantsudega, milleks on “Labajalg” ja “Kasari laudpõrand”. Vabaduse väljakul tantsime välitantsutoas: “Kihnumua”, “Siiri polka”, “Aleksandra valss”, “Oige ja vasemba” ja “Perekonna valss”. Kõiki tantse on võimalik vaadata ja õppida festivali kodulehelt: www.vorufolkloor.ee. **Registreerimine tänavatantsule algab Kesklinna pargis laupäeval, 8. juulil kell 15:00.**

Soovitav on kohal olla oma sektoris 19.50. Sektori numbri saab teada registreerimisel. Igas sektoris on ka rivikorraldajad, kes oskavad tantse ja kelle jälgimisel suudab ka iga võhik osaleda meie ühistantsimisel. Tähtis on osavõtt.

VÄLISRÜHMAD

INDIA

Indiast külastab festivali 14-liikmeline grupp, kes toob endaga kaasa tantsud Lääne-Bengali osariigist ja Rajasthani osariigist. Seega on esindatud nii India ida- kui lääneosa. India on rikas oma tantsude ja eripärase muusika poolest ning pea iga 80 kilomeetri tagant võib leida uue kultuuri ja keele, mis teeb riigi erakordselt omapäraseks. Grupis on lisaks tantsijatele kaks muusikut ja üks laulja, kes saadavad elava muusikaga kõiki esinemisi.

INGLISMAA

Addebury Morris Men mõned tantsud esitatakse taskurättide ja pajupuu pulkadega ning esitavat muusika on pärit Adderbury külast. Tantse esitatakse tavaliselt tänavatel pühade, pulmade ja festivalide puhul või lihtsalt külapubides. Morristants on iseloomulik just Inglismaa sisemaa piirkondadele.

SERBIA

Folklooriansambel „Mladost-Avala“ tegutseb Resnikus, Belgradi äärelinnas. Ansambel asutati 1957. aastal ja tähistab käesoleval aastal juba 60. juubelit!

RUMEENIA

Ansambel „Mugurelul“ on tegutsenud 42 aastat. Rühmaga reisib kaasas muusikaline ansambel, kuhu kuulub neli viiuldajat, akordionimängija, taragoti mängija ja kontrabassimängija. Tantsijate repertuaari kuulub üle 40 traditsioonilise tantsu, mis on pärit kõikjalt üle riigi. Rühm esitab tantse täpselt nii, nagu neid tantsisid kunagi Rumeenia talupojad.

MAKEDOONIA

Folklooriansambel "Toska" on tegutsenud 24 aastat ja osalenud selle aja jooksul rahvusvahelistel festivalidel üle maailma: Hiinas, Inglismaal, Soomes, Prantsusmaal, Hollandis, Portugalis, Belgias, Türgis ja mitmetes teistes riikides. "Toska" liikmete hulka kuulub kokku üle 200 tantsija, pillimehe ja laulja.

EESTI RÜHMAD

Kirmas - Pärnu, segarahvatantsurühm

Raabiku - Tallinna kesklinna naisrahvatantsurühm

Talutütred

Pärilised - Viljandi vald, segarahvatantsurühm

Tuhkali - Kiviõli, naisrahvatantsurühm

Liiso - Tallinna Võru selts, folklooriansambel

Savijalakased - Tallinna tehnikakõrgkool, tantsuansambel

Jõgevahe Pere naisrühm - Jõgeva, naisrahvatantsurühm

Võru rühmad - **memmede rahvatantsurühm Karukell, Võru Loovuskooli beebikool, Võru muusikakooli kandleõpilased, naisrühm Viire, naisrühm Tsõõr, naisrühm Kabuja-lakesed, segarahvatantsurühm Kannel, segarahvatantsurühm Siisik, segarahvatantsurühm Hopser, võimlemisklubi Siritus, tantsutrupp Variatsioonid, kapell Kannel, Võrumaa lõõtspillimängijad, Vastseliina tuuba ansambel**

VÕRU MUUSEUMID

Vana Võrumaa kultuurikoja galeriis on **14.06 – 31.07 avatud JÜRI ARRAKU tööde näitus.** Muuseumisaalis lasteaasta näitus “MINA KA”. Kultuurikoda , Katariina 11, avatud K – P 11-19

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuseum festivali ajal avatud **neljapäeval kell 10:00-18:00. Reedel, 7. juulil ekskursioonid kell 10:00, 12:00, 16:00, 17:00. Laupäeval, ekskursioonid kell 10:00, 15:00, 16:00, 17:00. Pühapäeval ekskursioonid kell 10:00, 11:00, 15:00.** Pääse 2.-, pensionär, õpilane 1.-

TANTSUTOAD

Reedel, 7. juulil Kesklinna pargilava

11:00 RUMEENIA TANTSUTUBA Folklooriansambel Mugurelul

Reedel, 7. juulil Kandle aialava

16:30 SERBIA TANTSUTUBA Kud Mladost-Avala Sebja

Laupäev, 8. juuli Kandle aialava

14:30 MAKEDOONIA TANTSUTUBA

Folklooriansambel Toska

Pühapäeval, 9. juuli

Muuseumi õuelava

16:00 Janne Suits ja Kristi Kool

Duett sündis 2014. aasta suvel.

Janne ja Kristi on mõlemad lõpetanud Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika erialal. Kristi peres on lõõtspilli mängitud juba mitu põlvkonda: tema vanaisa oli vahva lõõtspillimees ja seda eesti rahva lemmikrahvapilli mängib ka Kristi ema. Janne viibis Viljandi-õpingute ajal Rootsisis Nyckelharpa instituudis ning õppis mängima sealset rahvuspilli nyckelharpa, millel ta on viimastel aastatel eesti traditsioonilist tantsumuusikat mänginud. Noorte preilide huviobjektiks on peamiselt Eesti lõõtsa, rahvakandle ja viiuli repertuaar ning üldisemalt just traditsioonilise tantsumuusika mängimine. Sekka lauldakse vanu laule elust ja armastusest. Janne Suits – *nyckelharpa*, laul / Kristi Kool – eesti lõõts, laul

FESTIVAL LÄHEB KÜLLA

Reedel, 07.juuli

19:00 Korneti, Vecلائtsene vald, Läti Kud Mladost-Avala (Serbia)

19:00 Kitsõ küla, Meremäe vald, Folklooriansambel Toska (Makedoonia)

Laupäev, 08. juuli

12:00 Tartu Hansapäevad, Adderbury Morris Men (Inglismaa)

12:00 Rogosi mõis, Ruusmäe, Haanja vald Kud Mladost-Avala (Serbia)

12:00 Sänna, Rõuge vald, (Võrumaa talupidajate päev)

Folklooriansambel Mugurelul (Rumeenia)

16:00 Tartu, Hansapäevad, Folklooriansambel Mugurelul (Rumeenia)

17:00 Puiga, Võru vald, Adderbury Morris Men (Inglismaa)

18:00 Palomäe laululava, Lasva vald

Folklooriansambel Charu Castle Foundation (India)

Pühapäev, 09. juuli

10:00 Tartu Hansapäevad, Folklooriansambel Charu Castle Foundation (India)

12:00 Suur Munamägi, Haanja vald Adderbury Morris Men (Inglismaa)

12:00 Tartu Hansapäevad, Kud Mladost-Avala (Serbia)

PILETIINFO

Võru pärimustantsu festivali pass, kontsertide piletid on müügil Piletilevi müügikohtades ja üks tund enne ürituse algust kohapeal vabade kohtade olemasolul.

Hinnad eelmüügis kuni 22. juunini (k.a): Festivalipass – 25€

Hinnad festivali ajal, alates 23. juunist: Festivalipass – 30€

Avakontserdi pilet (neljapäeval, 6. juulil kell 18) – täispilet 8€, pensionär ja laps (5–16a) 6€

Lõppkontserdi pilet (pühapäeval, 9. juulil kell 18) – täispilet 8€, pensionär ja laps (5–16a) 6€

Välisrühmade kontserdid (erinevad päevad) – pilet 5€

Oluline teada: festivalipass tagab festivali ajal sissepääsu kõikidele festivali üritustele, v.a kodukontserdid. Festivalipass vahetatakse käepaela vastu festivalikeskuses. Festivalikeskus on avatud 5.–9. juulini kella 10–20 Võru Kesklinna Koolis (Vabaduse 12, Võru). Festivalile saavad tasuta kõik sülelapsed.

Aeg	Üritus	Koht	Pilet
13:00-15:30	KANDLE AIALAVA 13:00 Eesti rühm 13:15 Folklooriansambel Tosca (Makedoonia) 13:45 Eesti rühm 14:00 Võistumängimise võitjate autastamine 14:30 Makedoonia tantsutuba	Võru Kannel aed, Liiva 13	4€
15:30-17:00	LÕOTSALOOD AUGUST TEPPO KODUKOHAS	August Teppo Lõotsatalu, Võru vald, Loosu	Tasuta
16:00-19:00	VÕISTUTANTSIMINE "ÜMMAMUUDU TANDS" Liiva 13 16:00 Labajalavali esituse mõõduvõtti ja eesti rühmade kontsert 17:00 Välisrühma kontsert Kud Mladost-Avala (Serbia) 17:45 Tantsuloojate mõõduvõtt	Võru Kannel teatrisaal, Liiva 13	Tavapilet 8€, lapsed kuni 17. a. pensionärid 6€ tasuta
18:00	KONTSERT Kaisa Kuslapuu ja Karl Laanekask	Stedingu maja, Kreutzwaldi 15	5€
19:00	KODUKONTSERT Lõõtspillimängija Henrik Hinrikus	Kohvik Taavas, Katarina allee 6	5€
20:00	TÄNAVATANTS JA VALITANTSUTUBA Võistustamise võitjate autastamine	Vabaduse väljak	Tasuta
21:00	ÕHTULAULUD	Tamula rannapromenaad	Tasuta
22:00	SIMMAN Ansambel Vanaviisi	Võru Kannel aed, Liiva 13	6€

LAUPÄEV, 09.06

Pühapäev, 09.07

Aeg	Üritus	Koht	Pilet
09:00	FOLKAEROOBICA	Kreutzwaldi park	Tasuta
09:30-12:30	KESKLINNA PARGI LAVA	Võru kesklinna park	Tasuta
10:00	PANNKOOGIHOMMIK	Võru Kesklinna park	Tasuta
10:00	KÄSTÕÖLAAT	Võru linna tänavad (Vabaduse, Kreutzwaldi, Liiva)	Tasuta
10:00-15:00	KÄSTÕÖTELK Vana-Võromaa käsitöötsöör, erinevad töötoad	Võru kesklinna park	Tasuta, osad töötoad tasulised
11:00	TANTSU-ORIENTEERUMINE	Kesklinna pargi lava	Tasuta
11:00	JUTUALUTUSKÄIK "Loetud ja kuulud linnalegendid" Teejuh-juuvestija raamatukogu-hoidja Helle Laanpere	Juudi pargis Paju-Kreutzwaldi ristmikul	Tasuta
11:00-14:00	LASTE MÄNGUÕU	Võru lasteaed Päka-pikk õu, Vabaduse 15a	Tasuta
12:00-14:00	MUSEUMI ÕUELAVA Välisrühma pärimuspäev Folklooriansambel Mugurel (Rumeenia)	Kreutzwaldi memoriaal-muuseumi õu, Kreutzwaldi 31	10€
14:30	VÄLISRÜHMA KONTSERT Folklooriansambel Tosca (Makedoonia) Adderbury Morris Men (Inglismaa)	Võru Kannel teatri-saal, Liiva 13	5€

Reede, 09.06

Aeg	Üritus	Koht	Pilet
16:00	MUSEUMI ÕUELAVA TANTSUTUBA Kristi Kool ja Janne Suits	Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi õu, Kreutzwaldi 31	Tasuta
18:00	XXIII VÕRU PÄRIMUS-TANTSU FESTIVALI LÕPKONTSERT	Võru Kannel teatri-saal, Liiva 13	Tavapilet 8€, lapsed kuni 17. a. pensionärid 6€, sülelapsed tasuta
20:30	KODUKONTSERT Ansambel Oösorr	Jaama 37	5€
21:00	PIKA LAUA PIDU Ansambel Projekt	Võru kesklinna park	Tasuta

Aeg	Pilet	Koht	Üritus	Aeg
10:00-10:00		Võru linna tänavad (Vabaduse, Kreutzwaldi, Liiva)	KÄSTÕÖLAAT	10:00
10:00-15:00	Tasuta, osad töötoad tasulised	Võru Kesklinna pargis	KÄSTÕÖTELK	10:00-15:00
11:00-12:30	Tasuta	Võru Kesklinna park	KESKLINNA PARGI LAVA	11:00-12:30
11:00	Tasuta	Jutulalutuskäigu algus Katarina II samba juures	JUTUALUTUSKÄIK "Majesteetliku valsi jälgedes" Teejuh-juuvestija Vana-Võromaa muuseumide peavarahoidja Arthur Ruusmaa	11:00
11:00	Tasuta	Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi õu, Kreutzwaldi 31	LASTE PÄRMUSTANSTU-JA MÄNGUTUND	11:00
11:45-15:00	Tasuta	Võru lasteaed Päka-pikk õu, Vabaduse 15a	LASTE MÄNGUÕU	11:45-15:00
13:00-15:00	10€	Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi õu, Kreutzwaldi 31	MUSEUMI ÕUELAVA Välisrühma pärimuspäev Adderbury Morris Men (Inglismaa)	13:00-15:00
15:30-17:30	4€	Võru Kannel aed, Liiva 13	KANDLE AIA LAV 15:30 Eesti rühm 15:45 Kud Mladost-Avala (Serbia) 16:15 Eesti rühm 16:30 Serbia tantsutuba	15:30-17:30

1.

2.

3.

4.

5.

Lõika ajalehe keskmine ristipidi leht poolteks.

Nüüd voldi kava pool pikuti poolteks.

Voial Valmis on Võru pärimustantsu festivali kava voldik, mille võid festivalile mimes taskusse pista.

Ja veekord ristipidi poolteks.

KAVA

Ja sisiristipidi poolteks.

Neljapäev, 06.06

Aeg	Pilet	Koht	Üritus	Aeg
17:00	Tasuta	Kreutzwaldi park	RONGKÄIK	17:15
17:15	Tasuta	Võru linna tänavad (Katarina allee, Juri, Liiva)		
18:00	Tavapilet 8€, lapsed kuni 17. a. pensionärid 6€, sülelapsed tasuta	Võru Kannel aed, Liiva 13	XXIII VÕRU PÄRIMUS-TANSTU FESTIVALI AVAKONTSERT	18:00
20:30	Tasuta	Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi õu, Kreutzwaldi 31	JUTUODAK "Kreutzwaldi jut" võro keelen ja meelen" Võrukeelsed pajatused Kreutzwaldi ennemuistsetest juttudest.	20:30
20:30	10.-	Katarina allee 6a	KODUKONTSERT Ansambel PööLoY GLäänZ	20:30
21:00	Tasuta	Juba küla, Võru vald	RÜHMADE ÕHTU	21:00
22:00	Annetuslik	Võrumaa, Sõmerpalu vald	KODUKONTSERT Riitus-etendus ja Kati Saara Vainman ja Evald Piirisild	22:00

UJUMINE – ELUTÄHTIS OSKUS, SUVI JA VESI – PARIMAD HARJUTAMISEKS!

Kuigi suve algus aina venib ja soe, mis meie linna uhkuse – Tamula järve vee soojaks kütab, laseb end oodata, on siiski paslik ujumisoskuse arendamise eesmärgid ette seada. Valmisolek oskuste ja vastupidavuse kontrolliks peaks olema 9. juuliks, kui Tamula järvel toimuvad taas ujumisoskuse motivatsioonipäev ja Georg Otsa mälestusvõistlus pikamaaujumises.

GEORG OTSA MÄLESTUSVÕISTLUS TAMULA JÄRVEL 2017 9. juuli 2017

1938. aasta augustis korraldas esimese ametliku üle järve ujumise võistluse kohaliku ajalehe Elu toimetuse ja pani võitjale auhinnaks välja hõbedase karika. Sellest ujumisevõistlusest võitis osa ka Georg Ots, kes viibis sel ajal ajateenistuses Taara kasarmutes (praegu Kuperjanovi pataljon). Georg Ots oligi tookord võistluse võitja.

Sel aastal möödub 54 aastat esimesest Georg Otsa ujumisevõistlusest, mis korraldati Tamula rannas aastal 1963. Võru rajooni ajalehe Tõrähva Elu toimetajal peatoimetajal Mango Paaveril tuli mõte korraldada Võrus üle Tamula järve ujumise võistlus, mille auhinna võiks välja panna Georg Ots. Mõte sai teoks. Laulu ostis rändauhinna – kristallist vaasi. 15. juulil 1963 avas Georg Ots isiklikult ka Tamula rannas ujumisevõistluse ja autasustas võitjat.

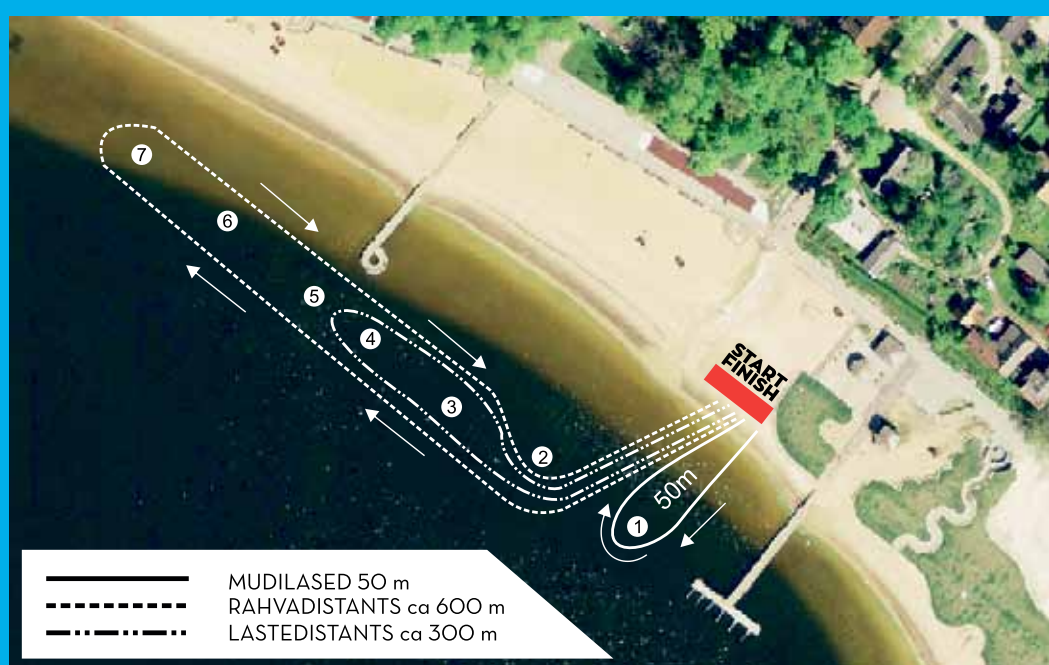
2008. aastast alates kannab see ujumisevõistlus Georg Otsa mälestusvõistluse nime. 2013. aastal võitis Võrumaa Spordiliit võistluse selle kauaaegse korraldaja Vambola Sule palvel enda kanda, et pikamaaujumise traditsioon jätkuks. Kuna ujumine on inimesele elutähtis oskus, mida tuleb arendada, siis on Võru linn ja Võrumaa Spordiliit selle võistluse korraldamist alati väga oluliseks pidanud ning seda koostöös Tamula rannabangalo, G4S rannavalve ja Eesti Ujumisliidu pikamaaosakonnaga ka väärtustanud. Korraldajate ühine soov on võistlusega kaunil Tamula rannal sportlikku tegevust pakkuda ning Võru inimestes ujumis- ja ujumisevõistlusel osalemise julgust ärgitada.

Kell 13 saavad stardi kõik pikamaaujumise harrastajad, kes on väga palju harjutanud, et ujuda üle Tamula järve ja tagasi. Samal ajal saavad rannaga paralleelsetel distantidel oma ujumiseoskusele ja eale vastavalt osaleda kõik soovijad. Distantid: 50 m distantid mudilastele ja

kuni 14aastastele, kes veel aja peale ujuda ei julge või ei jõua; 200 m distantil on kuni 14aastastel võimalus juba aja peale ujuda; 500–600 m distantid on vaba valik kõikidele neile, kes peavad järvele või üle selle ujuma minekut enda jaoks liigseks, kas siis nabi ujumisevõistluse või distantide pikkuse pärast, sest ujumisevõistlusest ei tohi kunagi üle hinnata.

Kolmandat aastat soovime kõikidele pakkuda võimalust kontrollida oma ujumiseoskust märgiujumisega. Täpsemalt saab selle omapärase motiveeriva oskusujumise harjutusvaraga tutvuda Päästemeetide veehutus veebilehel: www.veehutus.ee/et/Ujumisealgopetus/Margi_ujumine Tasub kohe järele uurida ja ujumise harjutamiseks kasutusele võtta.

LISAKS PIKKADELE DISTANTSIDELE

Lisaks pikkadele võistlusdistantidele (poolele järvele ja tagasi ning üle järve ja tagasi) on kavas sobilikud ringid põnevaks enese proovilepanekuks kõigile, kes vähegi järvevee ja seal ujumisega tutvust on teinud!

Ajaleht Võrumaa Teataja on igal aastal just sellel võistlusel osalenud tublimaid võrumaalasi tunnustanud aastase või pooleaastase ajalehetellimusega.

Korraldusinfo ja tulemused ujumisevõistlusest motivatsioonipäevast ja Georg Otsa mälestusvõistlusest asuvad Võrumaa Spordiliidu veebikeskkonnas www.vorumaaspordiliit.ee ning muidugi jõuab sotsiaalmeediakampaania Facebooki ja Instagrami.

Kaunist sportlikku suve, päikest, rannamõnuseid ja pikki ujumisiire ning kohtume 9. juulil Tamula rannas!

VÕRUMAA SPORDILIIT

www.vorumaaspordiliit.ee
#vorumaaspordib

KOOLISPORDIS TUNNUSTATI AKTIIVSEMAID

29. mai õhtupoolik Võru Gümnaasiumi aulas oli pidulik. Põnev koolispordiaasta Võrumaal lõpetati kõige aktiivsemate noorte piduliku vastuvõtuga – noori ja nende õpetajaid tunnustas Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees Mailis Koger.

Tänukirja ning traditsiooniliselt ka temaatilise särki oma panuse ja aktiivsuse eest said Kadi Aripman, Marko Kannimäe, Liis Uibopuu, Kaspar Raudhein (Antsla Gümnaasium), Miia Heleene Utsal, Sanel Stein (Haanja Kool), Andrei Zujev, Stasis Roman Eiche (Krabi Kool), Karoliina Kallion, Tõnis Vaiknemets (Kuldre Kool), Kelly Olesk, Jarko Nassar (Käpa Põhikool), Arthur Lepp, Kristjan Must (Mõniste Kool), Annemarii Bendi, Joosep Perv (Osula Põhikool), Kerli Tasso, Maarja Major, Emil Abel, Patric Aasmäe (Parksepa Keskkool), Rico Andreas Vene (Puiga Põhikool), Maarja Langus, Indrek Piir (Varstu Keskkool), Triinu Tuvike, Gerrit Ziugand, Johanna Järg, Andre Ojala (Vastseliina Gümnaasium), Pille-Riin Ploom, Teodor Manivald Toomik (Võru Gümnaasium), Getriin Vasilkovski, Rasmus Sarapuu (Võru Kesklinna Kool), Rahel Ariel Kaur ja Karl Jörgen Lööper (Võru Kreutzwaldi Kool).

Valiku oma õpilaste hulgast tegid iga kooli kehalise kasvatuse õpetajad, kes samuti tunnustatud said! Sportlikku suve!

VÕRU – VÄIMELA MAANTEE-JOOKSUL 911 OSALEJAT

Võrumaa Pikamaajooksude sarja 2017. aasta kolmas etapp meelitas 18. mai õhtul kodust välja koguni 911 suurt ja väikest jooksu- ja kõnnisõpra! Suur rõõm on tõdeda, et rahvas tahab liikuda ning seda ka ühisüritustel mõnusasti koos teistega! Käesoleva lehenumbri ilmumise ajaks on sarja 12st etapist ära toimunud 4 (Ümber Vaskna järve jooks, Jooks ümber Tamula järve, Võru-Väimela maanteejooks ja esmakordselt toimunud Setomaa jooks), osaluskordade koondarvuga 3053. Ja juba peatselt on toimumas ka järgmised – Pulli järve jooks 24. juuni õhtupoolikul, Rõuge viie järve jooks 2. juulil ning Uhtjärve jooks 23. juulil. Võru linnatänavatel kohtume aga 2. septembril, mil kavas järgmine täiesti uus jooks – Ummamuudu Liina Üüjuusk! Kohtumiseni!

Hoia end kursis jooksusarjas toimuvaga www.vorumaaspordiliit.ee ning Võrumaa Pikamaajooksude sarja Facebooki lehel.

KUU PILDIS

Võru linn tänas parimaid õppureid ja nende juhendajaid

24. mai õhtupoolikul toimus Kandles linnavolikogu esimehe Andres Visnapuu ja linnapea Anti Allase vastuvõtt Võru linna koolide parimate lõpetajatele, aineolümpiaadidel häid tulemusi saavutanud õpilastele ja nende juhendajatele. Tänavu lõpetas gümnaasiumi kuldmedaliga kaks ja hõbemedaliga neli õpilast. Suurepärase õpitulemuse eest tunnustati kokku 122 last ja eduka juhendamise eest 46 õpetajat. Linnajuhtide tervituskõnelele järgnenud autasustamistseremoonia tipnes pidutordi lahtilõikamisega (pildil). Muusikalist vaheldust pakkus Mari Kalkun.

PIIRIÜLESED PRAKTIKAD

Lahedad keeletunnid

23.–25. mail külastasid Võru Kesklinna Kooli kolm Mannheimi ülikooli tudengit, kes olid Võrumaa Rajaleidja kes-kuses praktilal.

Saksa noored Evelyn, Silas ja Yannick andsid saksa keele tunde 4., 5. ja 7. klassis. Nad muutsid harjumuspärase koolitunnid lahedaks ja põnevaks keeleõppeks. Iga tund algas tutvumismängudega. Sõnavara puudujääki korvasid pantomiim ja joonistamine. Õpilastes tekitas hea tunde arusaam, et koolis õpitud sõnavara saab kasutada omavalhelises suhtlemises. Neil oli tore näha noori energilisi õpetajaid, kelle emakeel on saksa keel. Eriti meeldisid lastele Silas ja Yannick, sest meie koolides kohtab meesõpetajaid

Saksa tudengid-praktikandid Evelin ja Yannick 4.b klassi saksa keele tunnis.

harva. 4. klassi õpilased Mia, Stella, Kailyn, Aurel, Ats, Heili avaldasid tunni kohta arvamust. „Meile meeldisid need

õpetajad, nad olid väga aedad ja toredad. Nende mängud olid lahedad ja vinged. Iga lause eest saime punkti, ühe värvilise kleepsutäpi. Mina os-

kan nüüd öelda, et minu sünnipäev on novembris. Tunnis õppisime palju uusi sõnu, õppisime farmis elavaid loomi. Meie õpetasime neile eesti keelt. Ootame neid rõõmuga järgmisel aastal tagasi, siis oleme saksa keelt juba rohkem õppinud.

Aitäh Võrumaa Rajaleidjale, kes võimaldab Saksa tudengitel osaleda praktika raames meie kooli keeletundides – see muudab keeleõppe elavamaks. Loodan, et Saksa tudengid külastavad meie kooli ka tulevikus.

Keeleõpetajana ühinen laste arvamusega ning ootan alati rõõmuga selliseid noori inimesi kooli.

Evi Niilits, saksa keele õpetaja

Taas kevadises Rosenheimis

Aprilli viimasel nädalal külastasid Võru Kesklinna Kooli 11 tüdrukut, üks poiss ja kaks õpetajat sõpruskooli Rosenheimis Baierimaal. Eesmärk oli tutvuda sealse eluolu ja kultuuriga. Õpilastel oli võimalus osaleda saksa kooli õppetöös ja praktiseerida õpitavaid võõrkeeli. Meie lapsed elasid peredes, kus nad pidid iseseisvalt kõigega hakkama saama.

Reis algas pühapäeva pärastlõunal liinibussiga Võrust, et jõuda Tallinna lennujaama ning lennata sealt Münchenisse. Enne lendu oli ärevust, sest nii mõnigi laps lendas esimest korda. Edasine teekond Münchenist Rosenheimi

Ühises ringis tutvumine.

kulges rongiga ja hilisõhtul olimegi kohal. Raudteejaamas ootasid rõõmsameelsed pered, kes majutasid meie kahtteist-

kümmet ootusärevat õpilast. Ees ootasid koolipäevad Rosenheimi tütarlaste realkoolis, tutvumine linnaga,

matk Austria mägedes koos ööbimisega alpimajas, pärastlõuna Prienavera ujulas ning palju muudki huvitavat, mida võõrustavad pered said oma külalisele pakkuda.

Ilm meie tegemisi kahjuks ei soosinud. Kevad oli sellele piirkonnale tavatult külm, sadas vihma ja hommikuti oli maa lumine. Siirelid, õuna- ja kirsipuud ning kevadlilled aga õitsesid, lisades kevadisele lumevaibale värvi. Õpilased olid kõigele vaatamata rõõmsad ja rahulolevad. Igatsust kodu järele ei paistnud keegi tundvat.

Evi Niilits ja Terje Piirmann, Võru Kesklinna Kooli õpetajad

ÕPILASTE VAHETUD MULJED

Kirke, 8.a
Saksamaal oli kõik juba väga roheline. Kui me õhtul Rosenheimi jõudsime, ei suutnud ma silmi mägedelt ära pöörata, need olid nii suured ja aukartustäratavad! Järgmisel hommikul läksime kooli. Seal õppisid ainult tüdrukud. Kõik olid üksteise vastu väga sõbralikud, kallistasid üksteist igal hommikul. Kooli pidi oma toidu kaasa võtma, aga olid ka puhvet ja koolikohvik, mida nemand kutsusid Men-saks. Neil oli võrreldes meie kooliga vähe tunde, kõige rohkem kuus tundi päevas. Geograafiatund oli neil inglise keeles ja seal pidin end kogu klassile tutvustama. See oli väga tore! Nad ei tohi koolis nutiseadmeid kasutada ning nii palju kui mina nägin, ei rikkunud keegi seda reeglit.

Eelkõige üllatas mind Rosenheimis see, kui kõrged olid majad. Ma ei näinud vist ühtegi kahekorruselist maja, kõik olid vähemalt neljakorruselised. Igatahes meeldis mulle Rosenheimis väga. Alguses oli pisut arglik tunne, aga kõik olid väga sõbralikud ja meid võeti südamlilikult vastu. Nüüd ootan Sophiat sel sügisel Võrru.

Lisanne, 5.b
See oli väga tore reis. Mulle jäi meelde, et alati, kui koolist koju jõudsime, rääkisime vanematele, mis koolis toimus, ja pere sõi alati koos. Me sõitsime kooli bussiga ja kui kellegi kõrval oli koht vaba, küsiti, kas võib sinna istuda. Kui koolis tundi alustati, lauldi õpetajale tervituseks. Kõik olid koolis sõbralikud ja naeratasid üksteisele. Minu jaoks oli see meeletult tore reis ning

jääb eluks ajaks meelde. Ma tahan ka järgmine kord Rosenheimi minna.

Mirtel, 5.b
Mulle meeldis Saksamaal väga, sest lapsed ei olnud poputatud ega nunnutatud. Lapsed ei eputanud oma uute asjadega. Saksamaal ei kohtle lapsed teistmoodi riietuvaid lapsi halvasti ning põlastavalt ka mitte. Saksa lapsed on alati rõõmsameelsed, sõbralikud, abivalmis ja veel kõigi heade omadustega, mis ühel elurõõmsal lapsel olla saavad. Kui kellelegi meeldibki teistmoodi riietuda, siis saksa laps ei hakka tema kohta kuulujutte levitama. Mulle meeldis Saksamaal väga, sest seal ei näinud ma koolis telefone ja kiusamist.

MÕTISKLUS

Lõpuaktustele mõeldes

„Ma poleks uskunud, et lõpetamine nii imeline sündmus on!” ütles neiu, kes jõudis gümnaasiumi lõputunnistuse saamiseni rohkem õpetajate kui iseenda jõupingutuste tulemusena. Kooli ajal tundus talle, et elus on nii palju tähtsat kui õppimine. Palju kergem oli ennast kohustustest välja lülitada ja niisama olemist nautida. Aga kui ta siiski positiivse lõpptulemuseni jõudis, oli see rohkem rahuldust pakkuv, kui ta kunagi ette oleks kujutanud.

Elukoolis on nagu päris-koolis nii oivikuid kui ka mahajääjaid. On neid, kellel tundub õnnestuvat kõik, millele nad käe külge panevad. On neid, kes vaeva ja rassimisega minumplatist üle saavad, ja on neid, kes kõigele käega löövad. Mingil määral on kõigile arusaadav, kui öeldakse, et temal läheb elus hästi või siis et kellegi teisel ei ole elus nii hästi läinud. Kuidas aga tegelikult eluga hakkama saamist mõta? Kes üldse paneb meie elule hinde?

Tõsi on, et need, kelle kõrval me päevast päeva oleme ja elame, võivad näha meie väärtust. Samas, nad võivad seda ka mitte näha. Meie järeltulevad põlvned võivad austada meie

panust. Samas, kõik, mis me teinud oleme, võib ka unustuse hõlma kaduda. Ometi on üks, kelle eest me ei saa kaduda ega olematuks haihtuda, kes näeb meid läbi ning hoiab alles meie pärandi. Tema ees on avalik iga tegutsemismotiiv ja mõtteväl-gatus. Tema on ainsana võimeline panema iga inimese elule õiglase hinde. Tema on see, kelle teened tagavad sissepääsu imelisele aktusele, kuhu mitte keegi surelikest vaid iseenda tulemuste põhjal ei jõua.

Nii nagu koolilõpetajate saavutused on paljude inimeste – õpilaste, õpetajate, ringijuh-tide, treenerite, lastevanemate ja isegi koolitädide ja kokkade töö vili, nii on pääsemine Uue Maa ja igavese elu rõõmupeole Jumala ja inimese vahelise koostöö ja usalduse tulem. Kui praegu võibki tunduda, et pühendumine Jumalale ei ole prioriteetne ja kõik muu on tähtsam, siis kohale jõudnu-na ei leia keegi, et see polnud väärt.

Õnnitlused kõigile, kes on koolilõpuga seotud! Edu ja tarku otsuseid elukoolis!

Hele Kulp, Seitsmenda Päeva Adventistide Võru koguduse pastor

TASUB TEADA

Pereõppelaager „Räägime eesti keeles” tegutseb taas

Pereõpe on lõimumisvorm, mis mõeldud Eestis elavatele vene või muust rahvusest kooliealistele õpilastele eesti keele õppimiseks ja praktiseerimiseks. MTÜ Veeda Vaheaeg Võrumaal alla koondunud pered on sellega tegelnud juba alates 1998. aastast, niisiis peaaegu 20 aastat.

Laagriprojekti raames on kavas korraldada 2017. aasta maist novembrini 80 sihtrühma õpilasele pereõpet, tutvustada Eesti kultuuriruumi – maad, ajalugu, kultuuri ja keelt – ning pakkuda võimalusi luua kontakte eesti keelt emakeelena kõnelevate noortega. Peaesmärk on, et noored omandavad Eesti ühiskonnas toimimiseks vajalikud teadmised ja oskused.

Noored saavad suhelda eesti keelt emakeelena kõnelevate eakaaslastega, osaleda eakohastes ühistevgevustes ning ekskursioonidel, et õppida tundma ja väärtustama kohalikku kultuuripärandit. Sihtrühmale luuakse õpi- ja eneseteostusvõimalused mitteformaalse õppetöö kaudu, mis toetab noorte haridustee jätkamist ja eri rahvusest inimeste omavalhelist dialoogi ning aitab vähendada negatiivseid hoiakuid ja eelarvamusi üksteise suhtes.

Pereõpe võimaldab sihtrühma õpilasega vahetult suhelda ja temaga individuaalselt tegelda. Kui sihtrühma õpilane elab peres, kus tema kõrval on ka samaealine eesti keelt kõne-

lev laps, on omavaheline suhtlemine vältimatu. Kumbki pool ei tunne end kõrvalejäetuna.

Projektis osaleb kümme-kond Lõuna-Eesti peret, kes pakuvad keeleõppijale kümneks päevaks võimalust oma peres elada ja tegutseda. Tegevust koordineerivad projekti-juht ja MTÜ Veeda Vaheaeg Võrumaal juhatuses esimees Pille Kulberg ning juhiabi ja koolitaja Viia Haller.

Projekti rahastavad Kultuuriministeerium ning Integratsiooni Sihtasutus. Kõikidele soovijatele on kümnepäevane keeleõpe tasuta.

Huvi sellise keeleõppevormi vastu on suur, sest pärast 15. maid Narva Keeltelütseumis toimunud infopäeva olid 80 kohta täidetud. Seega, arengu- ja tegutsemisruumi on ning Eesti riik koostöös Integratsiooni Sihtasutusega teevad tänuväärset tööd, võimaldades muukeelsele õpilaskonnale tulemuslikku keeleõpet.

MTÜ Veeda Vaheaeg Võrumaal omakorda on n-õ sild sellise keeleõppevormi rahastuse ja praktiseerimise vahel. Tänu sõnad kuuluvad Võrumaa õppeasutustele, eeskätt Võru Kesklinna Koolile, Sõmerpalu ja Osula põhikoolile, kes on sihtrühma lapsi lahkelt oma kooliperre võtnud.

Pille Kulberg, MTÜ Veeda Vaheaeg Võrumaal juhatuses esimees ja VTG õpetaja

Keskkonnaprogrammid Lauluisa kooli õpilastele

Võru Kreutzwaldi Kool osales teist aastat järjest Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastatud keskkonnateadlikkuse projektis.

Projekti „Keskkonnaprogrammid Võru Kreutzwaldi Kooli õpilastele 2016/2017. õppeaastal” eesmärgiks oli toetada Võru Kreutzwaldi Kooli õpilaste keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujunemist ja ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimist ning kogu kooli õpilased kaks korda õppeaasta vältel keskkonnanahariduslikule õppekäigule viia.

Enamik õppeprogramme toimusid Võrumaal, osa Tartumaal ja Põlvamaal.

Kokku toimus sellel õppeaastal 62 õppeprogrammi. Õpilased külastasid erinevaid loodusõpperadasid, looduskusi, Tartu loodusmaja, muuseumi (Tartu Ülikooli loodusmuuseum, Mõniste muuseum), Eesti Maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnanstituudi limnoloogiakeskust Võrtsjärve ääres, Räpina Aianduskooli, Karula rahvusparki, Piusa jõe ürgoru maastikukaitseala. Kõigis neis Eestimaa imelistes kohtades said meie kooli õpilased käia tänu õpetaja Kadri Paulusele, kes on selle projekti juht. Õpilasi ja nende saatjaid sõidutas OÜ Vahesaar, keda koolipere tä-

7.c klass Eesti Maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainsituudi limnoloogiakeskuses.

nab hea koostöö eest.

1.a klass käis mullu 23. septembril õpetaja Eve Juras-ki juhtimisel „Sisalikuretkel” Meenikunno rabas. Õpiti tundma raba, selle eripära ja elustikku läbi arusisaliku silmade.

Teine õppekäik toimus veebruaris, kui osaleti Keskkonnaameti õppeprogrammis „Jäljed metsas ehk kuidas keegi kirjutab”. Õppekäigul saadi teada, millised metsloomad Eestis elavad, kes neist lähivad talveunne, kes mitte. 2 km matka käigus otsiti ühiselt ja leiti loomade jälgi ning märke nende elutegevusest. Tähelepanelikel õnnestus märgata ka puult puule hüppavat oravat.

Pärast metsaskäiku ja õues

jooksmist maitseid hästi soe taimetee ja koolist kaasa võetud saiakesed. Seejärel mängiti teemaga seotud mängu ning vaadati filmi metsloomadest.

2.c klass uuris 12. mail, kuidas elatakse Karulas. Õppeprogrammi pealkiri oligi „Elamise viis Karulas”. Laste päev oli meeleolukas ja inforohke.

Vahetud muljed

Kadile meeldis puhtas õhus matkata, süüa ja putukaid vaadata. Roland sai teada, et peaaegu veerand Ähijärvest on kalakotkaste söögikohaks ja sinna ei või isegi paadiga minna. Marta-Miia nägi oma elus esimest korda konnakap-
sast ja varsakapja. Mattias sai teada, et kui puudel on palju

habesamblikku rippumas, siis on seal väga puhas õhk. Puudel on kogu talve pungad ja pungade peal on soomused. Sanderi jaoks oli huvitav teada saada, et vanasti tehti suitsuliha suitsusaunas. Berta nägi ja sai katsuda mägra- ja kopranahka. Need olid väga pehmed. Metsas matkates nähti ka kopratamme. Handole ja Kätlinile jäi meelde, et Karulas pesitseb must-toonekurg, kes on looduskaitse all. Nad nägid kopra pealuud ja said teada, et kopra hambad on hästi tugevad ja oranžid. Neile meeldis matkarada. Nimetati võsaulaseid ja rasvatihase mune. Rasvatihase muna oli sinine. Nad said teada, mida väiksem lind, seda väiksem muna, mida suurem lind, seda suurem muna. Kaimar sai esimest korda binokliga linde vaadata. Ta rõhutas, et sellist õppekäiku on väga vaja, siis saavad lapsed targemaks. Taavile meeldis kõige rohkem saarmannahk. Ta polnud seda kunagi näinud. Ta sai teada, et vanasti pesti surnud inimesi suitsusaunas. Nora-Loreenile meeldis kuklaste pesa. Need on tegelikult sipelgad. Ka tema leidis, et selliseid õppekäike võiks veel teha.

Urmast Ott,
Võru Kreutzwaldi Kooli
infojuht

Rõõmsad Kreutzwaldi kooli noored klassiga noortekeskuses.

Projektid, mis aitavad noortekeskust nähtavamaks muuta

Võru Noortekeskuse soov on olla noortepärane, pilkupüüdev ja kergesti leitav. Selleks valmib puidust kuubik, mille kujundamiseks korraldatakse töötöad, mida juhendab Danil Taro, kunstnikunimega Sänk. Ettevõtmist toetab Rahandusministeerium kohaliku omavalduse programmi summa-

Lisaks sellele on noored välja käinud idee teha noortekeskuse fassaadile noortepärane grafiti ning osalenud sellega edukalt „Nopi üles!” ideekonkursil. Projektifondi „Nopi

üles!” tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse elluviidava ESFi kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine” tegevuste raames.

Mõlema projekti töötöad toimuvad juulis, info avaldatakse Võru Noortekeskuse Facebooki lehel. Kõik Võru linna ja valla noored ning nende vanemad on oodatud osalema.

Marina Piirisild,
noorsootöötaja

ÜLESKUTSE

Tule ja osale!

Võru Noortekeskuse noored osalesid 50 idee konkursil ning korraldavad 28. juulil algusega kell 19 Võru Kesklinna pargis muusikapeo „Blender player”. Muusikapeol esinevad noortebändid ja DJ-d ning on vaba lava kasutamise võimalus. Kui sul on soov kasutada vaba lava, kirjuta meile info@vorunoortekeskus.ee.

Samuti on Võru linna ja valla noortel võimalus osaleda vabatahtlikuna Eesti suurimal lastefestivalil, mis toimub Võrus 28.–30. juulini. Vabatahtlikuks saad ennast registreerida info@vorunoortekeskus.ee. Tule ja anna oma panus!

Maikuu tegemised Võru Noortekeskuses

* Toimusid töötöad. Noored said teada, mida on oluline mees pidada, kui lähed välismaale tööle. Küläs oli Maksu- ja Tolliamet, oma kogemustest rääkis Austraalias töötanud noormees.

* Maleva töötoas (läbiviijad Tööinspektsioon ja Eesti Töötukassa) said noored ülevaate tööõigustest ning maleva rühmajuhid jagasid noortele üldinfot. Võru õpilasmalev tegutses 26.06–21.07 nii Võru linnas kui ka vallas.

* Osaleti JJ-Street Streetshow 2017. aasta avaüritusel Nordea kontserdimajas, kus lavalaudadel toimus rännak maagilisele imedemaale. Abstraktnete tantsuetendus avas publiku silmad paralleelmaailma, mis on reaalsusele lähemal, kui esialgu paistis. Tantsulises etenduses arutleti, kas mujal on ikka parem kui kodus. Noored nägid, et ka meie armsas Eestis on võimalik suuri ja võimsaid asju teha.

* Toimus vestlusring, kus ajateenistuse läbinud noored rääkisid oma kogemustest.

* Osaleti vabatahtlikuna toidupanga toidu kogumise päeval.

* Toimusid eri koolide klassitegevused ning paljud klassid korraldasid noortekeskuses klassiöö.

Projekt „Teisel ringil targaks Võrumaal”

„Teisel ringil targaks Võrumaal” on üks üle-eestilistest täiskasvanute gümnaasiumide projektidest. Alustasime tegevust 1. augustil 2016 ja nüüdseks on projekti raames tehtud palju tõhusat tööd selle nimel, et oma kooli atraktiivsemaks muuta ja potentsiaalsetes õppijates huvi äratada. See sai võimalikuks tänu Euroopa Sotsiaalfondist taotletud rahale ja riigi toetusele.

9. mail oli põnev õppereis marsruudil Hinni kanjon – Mõniste koduloomuuseum

– Metsavenna talu. Eelnevad õppekäigud viisid kaugemale: käidud on Tallinnas KUMUS ja Estonia teatris, Tartus ERMis ja filmi „November” vaatamas.

Kuna täiskasvanute gümnaasiumis õppija on tavaliselt inimene, kes töötab ja tihti on juba ka ema-isa, pole tal aega reisida. Nüüd on koolil võimalik seda tühikut õppereisidega täita.

Pille Kulberg,
VTG eesti keele, kirjanduse ja kunstõpetuse õpetaja

LASTEAIALOOD / HEATEGEVUS

Mängumaa – rõõmsalt liikuma!

Tänavu 17. mail korraldas Võru lasteaid Pääpikk koostöös hoolekogu, lastevanemate ja sõpradega 14 aastaga traditsiooniks ja üle linna tuntuks saanud heategevusliku perepäeva „Mängumaa – rõõmsalt liikuma!”. Avali väravatega võeti vastu nii oma praegusi kui ka endisi lasteai lapsi, samuti teisi huvilisi, kes spordist, tervislikest eluviisidest, lustimisest ja sõprusest lugu peavad ning soovisid teada, milliste spordialadega on lapsel Võru linnas võimalik tegelda.

Õhtupoolikut juhtisid lastele juba „Võrumaa lasteaid 100” üritustelt tuttavaks saanud Triibuliine ja Ruudu-Ruudi, kes andsid avapaugu perejooksule ning suunasid lapsi edasi erinevate spordialadega tutvuma. Nii said kõige pisemad proovida osavust pispõnnide tunnetusrajal ja kel oskusi rohkem, jõudsid (tõuke)ratastega trikirajale, jalgpalli ja võrkpalli mängima, kergejõustikurajale, maadlma. Täpsust prooviti laskesimulaatoril ning lõõgastuti joogas. Vaheldust pakkusid tantsutüdrukud, rammumehed, JJ-Streeti tänavatantsijad, Minionid ja Võru Kreutzwaldi

Hetk Pääpiku heategevusliku perepäeva eeskavast.

Foto: Georg Konksi

Kooli teatritrupi noored näitlejad. Osavate näppude lauas võis igauks meisterdada omale meelepärase medali, mis jääb veel pikaks ajaks toredat Mängumaa meenutama. Kes aga sõrmi liimiseks teha ei soovinud, võis lasta omale teha vahva näomaalingu, muutes spordilapse julgeks tiigriks maadlusmatil, õhkõrnaks liblikaks kergejõustikurajal või hoopis kellekski muuks.

Tõeliselt vahva oli näha kõiki särasilmseid, abivalmis, üksteisega arvestavaid, tegusaid, kokkuhoidvaid ning muidu toredaid ja tublisid

osavõtjaid. Nende silmadest peegeldunud rõõm annab jõudu veel mitme lasteürituste korraldamiseks.

Pääpikkupere on väga tänuulik oma toredatele sõpradele: Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, jalgpalliklubi Helios, spordiühing Võru Biathlon, Võru Kesklinna Kool, Võru Spordikool, joogaõpetaja Hille Juss. Aitäh, et aitasite innustada lapsi spordiraja läbimisel ning tutvustasite sportimisvõimalusi Võrus! Aitäh meie oma suurtele pääpikkudele, kes meie sõpradele sel päeval toeks

olid!

Aitäh teile, A.M.F. Hulggi, Arke, Benu Apteek, Eesti Leivatööstus, FIE Allan Kuljus, Jaagumäe toidukeskus, K-Rauta, Katariina kohvik, Maanteeamet, Marko Traks, Nopri, Olerex, Rimi, Rõuge Pagar, Valio, Võru Tarbijate Ühistu, et meie sportlasi innustada aitasite. Mine tea, võib-olla sai just tänu teile, head toetajad, tuule tiibadesse Võrumaa tulevane sporditäh!

Samuti lähivad tänuõnad meie usinate kättega küpsetajatele, kelle vahvliraudade vahel valmis mitsusada imemaitsvat vahvli, vaprastele lapsevanematele, kes aitasid kohvikulaudu täita, ning kokatäide, kelle pudru kohta oli kuulda kiidusõnu kõikjal lasteaias hoovis ning selle ümbruses.

Aitäh tuleb öelda ka ilma-
taadile, tänu kellele jäi osavõtjate ja korraldajate südame-
tesse suur rõõm õnnestunud üritusest. Kohtumiseni juba uue aasta maikuu, mil trallime tegusate pääpikkudega Mängumaal juba 15. korda!

Kristi Soll,
Võru lasteai Pääpikk sõber

„Kevade” lemmiktegelane Võru raamatukoguöös

10. mail, kolmandal raamatukoguööl, tuletas Tallinna Ülikooli õppejõud Ave Mattheus oma ettekandes „Põnevaid seiku möödunud aegade koolielust” meelde Agu Sihvka lugusid. Seega, et kõik ausalt ära rääkida, inspireerisid „Kevade” lemmiktegelase valimise ideed Võrumaa Keskraamatukogus Anton Hansen Tammsaare „Tõe ja õiguse” lemmiktegelase valimine ja Oskar Lutsu 130. sünniaastapäev.

7. jaanuaril alanud hääletus kestis aprilli lõpuni. Vasutuseid ootasid kaks Tootsi maakera ja virtuaalselt raamatukogu koduleht. Hääletusedele tuli märkida lemmiktegelase nimi, oma nimi ja kontaktandmed. Laste ja noorte kultuuriaasta puhul paluti teada anda ka vanus: kas vastaja on kuni 26aastane või vanem. Võrumaa Keskraamatukogu lugejatele ja külastajatele lisaks osalesid Kirepi raamatukogu lugejad. Kodulehel oli hääletusvoor avatud kõigile virtuaalkülastajatele.

Hetk enne „Kevade” lemmiktegelase väljakuulutamist, vasakult Anti Allas, Tuuli Kütt ja Signe Pärnaste.

Seitse aastat omaloomingut

Raamatukoguööl tunnustati õpilaste 7. omaloominguvoistluse parimaid. „Kevade” esitrüki ilmumise 105. aasta puhul kirjutasid noored sulesepad seekord koolilugusid. Osavõtjatele andis tunnustuse – raamatud ja meened – kätte Võru Maavalitsuse kultuuri-nõunik Aigi Pall.

Alati on raamatukogu

mees pidanud tublisid emakeeleõpetajaid, tänu kelle hooletule ja eestvõtmisele saavad lapsed oma loomingut esitada. Omaloominguvõistluste kõrgel tasemel korralduse eest on hoolt kandnud Tuuli Kütt ja Signe Pärnaste Võrumaa Keskraamatukogust ning Tuuli Eksin Kirepi raamatukogust.

Raamatukogu hea sõber Milvi Martina Piir mõtiskles

teemal „Toit ilukirjanduses” ning tutvustas oma raamatuid. Viimati ilmus tema sulest muinasjuturaamat „Uppunud mets”. Kandletrio koosseisus Milja Udras, Kaja Murde ja Heli Laaniste viis oma helidega raamatukoguööst osavõtjad juba „Kevade” lainele. Signe Pärnaste luges ette küll kõigile nii tuttava, kuid ometi nii armsa alguskatkendi. Seejärel tegi Tuuli Kütt kokkuvõtte neli kuud kestnud hääletusmaratonist. Lemmiktegelase valisid 221 inimest, neist 65 olid alla 26 ja 166 üle 26 aasta vanad. 57 inimest valisid lemmiktegelase kodulehel.

Lemmiktegelaseks valiti Joosep Toots

Võru linnaape Anti Allas kuu-

lutas välja „Kevade” lemmiktegelase. Ülekaalukalt osutus lugejate lemmikuks Joosep Toots 103 häälega, järgnes Kristjan Lible 25 häälega. Arno ja Teele said võrdselt 18 ning õpetaja Laur ja Kiir 17 häält. Tootsi maakerast loosis linnapea välja 50 sedelit, mille omanikud saavad raamatukogult tänutäheks raamatu. Öhtu lõpetas nostalgiliselt kandletrio, kellega loodetavasti koostöö jätkub.

Raamatukoguööl oli ilus ja südantsoojendav lõpp-punkt „Kevade” lemmiktegelase valimisele külmal kevadõhtul 2017.

*Inga Kuljus,
Võrumaa Keskraamatukogu
direktor*

ÜRITUSED

3. juulil kell 14 Tiia Järvpõllu näituse „Minu jälg sinu südames” avamine.

11. juulil kell 18 Matti Masingu loeng „Nahkhiired Võrus, Eestis ja mujal maailmas”. Kell 23 sobiva ilma korral öhtune nahkhiirte vaatlus.

1. augustil IX Kesklinna pargi raamatukogu.

NÄITUSED

Tatjana Kutsjuba digigraafika näitus „Kodulinna lemmikpildid” trepialguses.

Tiia Järvpõllu näitus „Minu jälg sinu südames” konverentsisaalis. Ühe maali näitus mõtteas: Jaan Vahtra „Rukkilõikajad” Vana-Võrumaa muuseumide kogust.

LASTEOSAKOND

ÜRITUSED

15. maist 15. augustini Võru maakonna raamatukogude võistluse lugemine „Laste-Raamatu-Suvi 2017”.

31. juulini Haanja laste kunstitööde näitus.

Võrumaa Keskraamatukogu. Jüri 54, 65604 Võru, <http://lib.werro.ee>, tel 782 0157

KUU PILDIS

Kreutzwaldi muuseumi külalisi tervitab tammepuust Kalevipoeg

Kreutzwaldi muuseumi külalisi tervitab juba ligi kuu aega tammepuust valmistatud umbes 600 kg kaaluv Kalevipoeg. Kuju avati ametlikult 20. mail toimunud muuseumiööl. Kalevipoja kuju idee ja visuaalse pildi autor on Raoul Annion ja kunstnik Ats Nukki. Kuju vormisid Joosep ja Raivo Perandi (pildil).

AJALUGU

Elust Võru linnas 1937. aasta juunis

Suur tung koolidesse

Wõrus on keskkooli ja gümnaasiumi astuda soovijate arv tunduvalt suurem, kui vastu saab võtta, mille tõttu õpilastel seisavad ees katsed. Eriti suur on reaalkooli ihkajate arv – 98. Kuna vastu saab võtta vähem kui pool: ainult 40, siis on praegu kaalumisel, kas mitte ei oleks võimalik awada paralleelklass, kuna nii rohke õpilaste kooliuste taha jätmine pole ka soovitatav. Samuti on suur progümnaasiumi sisse astuda soovijate arv – 60. Wastu saab võtta 40. Progümnaasiumi soovib astuda Võru linnast 29 õpilast ja üks õpilane Petserist, Wõrumalt 30.

Elu nr 61; 4. juuni 1937

400 spordijuhti koguneb Wõrru

Eesti spordi keskliidu korraldusel peetakse Wõrus 13. kuni 21. juunini järjekorralist spor-

dijuhtide kursusi, milledest wõtawad osa maakondlikud spordiinstruktorid, spordi keskliidu noortenõunikud, eriala õpetajad ja noorte juhid – üldsummas umbes 400 sporditegelast üle riigi.

Kursustest osavõtjad jaotatakse kahte gruppi, kusjuures wanema kursuse moodustawad need osavõtjad, kes juba waremalt on wõtnud osa

wastawatest spordikursustest, kuna ülejäänud moodustawad noorema kursuse.

Wõrus paigutatakse kursusest osavõtjad sõjawäe kasarmutesse korterisse, kuna tegewus sünnib kohalikul spordiwäljakul, järwel ja mujal. Lektoritena kursustel tegutsewad kõik Eesti Spordi Keskliidu eriala õpetajad, kuna abilisteks neile on maa-

Spordikursused Wõrus, naisvõimlejad Tamula rannas.

konna spordiinstruktorid.

Elu nr 64; 11. juuni 1937

Ausammas lipnik Künnapuule

Jaanipäewal kell 12 toimub Wabadussõjas Langenute Mälestamise Komitee poolt pidulik ausamba awamine lipnik Artur Künnapuule, kes langes Wõru kaitsjana Wabadussõjas. Ausamba awamisest wõtab osa 7. jalawäe rügement, seltskondlikud organisatsioonid jm. Awamistalituse toimetab Wõru ew. lut. kog. õpetaja A. Graf.

Lipnik A. Künnapuu sündis 29. now 1895. a Wõru linnas. Lõpetas Wõru linna-kooli 1915. a ja Peterhofi 3. lipnikutekooli 14. mail 1916. a. Wõttis osa Maailmasõjast 1 kaardiwäe ratsarügemendis ja 74 Stawropoli jal. rügemendis. Wabadussõjas wõttis osa lahingutest kuni 18. märtsini 1919. a 2. ratsarügemendis 2. eskadroni ülemana. Sai Rõuge

Künnapuu, Artur, lipnik

lahingus 18. märtsil raskesti haawata, mille järel 19. märtsil suri Wõru linna haiglas haawade tagajärjel. Omab 2. liigi 3. järgu Wabaduse Risti Wabadussõjast ja Wene sõjast Georgi risti.

Elu nr 68; 21. juuni 1937

*Vanu ajalehti sirvis ja fotod
otsis juurde Vana-Võromaa
muuseumide peavarahoidja
Arthur Ruusmaa*

ARVAMUS

Raamatukogu – kas digiEMO?

Maikuus Tallinnas toimunud EPALE mitte-konverentsil „Kus kogu, seal väge” käidi arutelugrupis „Mäluasutuste õpikogukonnad” välja huvitav mõte: raamatukogudest saab erakorralist digitaalset abi, st raamatukogud on kui digiEMO-d. Meditsiiniga on pistmist vähe, aga mõte peab tõepoolest paika, ainult lühend peaks seesugusel erakorralise digitaalabi osakonnal olema EDO.

Aina enam on riigi ja erinevate asutuste suhtlemine kodanikega suunatud virtuaalsetesse kanalitesse, küsimata, kas kõigil inimestel on selleks üldse ettevalmistust või tehnilist võimekust. Väheste digitaalse kirjaoskusega inimesed saavad erakorralist arvutiabi just raamatukogudest, seda iga päev ja kõigis Eesti nurkades. Raamatukoguhoidjate poole pöördutakse väga erinevate hetke- ja vajaduspõhiste probleemidega, mida pole suudetud lahendada. Põhjus, miks otsitakse abi just raamatukogust, on see, et raamatukogu on avatud ja usaldusväärne asutus, kus on võimalus suhelda teenindajaga silmast silma.

Kuidas teadvustada laiemale avalikkusele seda, et tänapäevane raamatukogu pole pelgalt raamatute riulist võtmise koht, vaid õpikeskkond, millele on ligipääs kõigil? Kuidas muuta raamatukogud elukestva õppe keskusteks näiteks just vanemaalistele nutiseadmete kasutamist õpetades? Ühtlasi tuleb toetada raamatukogutöötajaid endid, täiendamaks nende teadmisi ja oskusi, et nad oleksid oma mitmekesisest tööülesannetega toimetulekul pädevad ja enesekindlad.

Arutelu käigus selgus, et raamatukogud on alakasutatud ressurss nii riigi kui kohalike omavalitsuste poolt ja ka koostöö paljude asutustega võiks olla tihedam. Kuidas siis kaasata kogukondi ja muuta raamatukogud õpikogukondade kasvulavadeks? Jõudsime arutledes selleni, et tihti oleneb kogukondades toimiv koostöö nn sädinimestest, kes projekte juhiwad ja suhteid arendavad. Ideid on palju, aga inimesi vähe, ja kui aktiivset eestvedajat pole, ei saa koostööst asja. Vähem tähtis pole ka kohaliku omavalitsuse suhtumine raamatukogusse. Kohtades, kus mõistetakse raamatukogu olulisust ja võimalusi elukestva õppe pakkumisel, on koostöö tihedam ja raamatukogu tehniline baas paremal tasemel. Samuti on tähtis muuta raamatukogutöötajate suhtumist ja panna nad mõistma, et nad on tegelikult koolitajad. Et nagu arstidel EMOs, nii peaks ka raamatukoguhoidjatel EDOs olema tahe ja teadmine, et abivajaja heaks tuleb anda endast maksimaalne ning selleks, et aidata teisi, tuleb kõigepealt ise õppida. Ütleb ju vanasõnagi: ela õppimise tarvis ja õpi elamise tarvis.

*Merle Koik,
Võrumaa Keskraamatukogu
arendusjuht, EPALE saadik*

TULEKUL

Jüri Arraku isikunäitus Vana-Võromaa Kultuurikojas

14. juunil avati Vana-Võromaa Kultuurikojas (Katariina allee 11) kunstnik Jüri Arraku (pildil) isikunäitus, mis jääb avatuks kuni 30. juulini.

Jüri Arrak (sünd 1936) on Eesti kunsti suurkuju ja elav legend, üks hinnatumaid ja armastatumaid Eesti kunstnikke, kelle loominguline tegevus on kestnud pool sajandit. Lõpetanud 30aastaselt Tallinna Kunstiinstituudi metallistöö alal, on ta sealt järk-järgult siirdunud estampgraafikasse ja maalikunsti. Tema looming on olnud väga mitmekesine: ta on loonud vaipu, on teinud installatsioone, *happening*'e, kunstitöid joonisfilmile, on kujundanud ja illustreerinud

arvukalt ilu- ja teatmekirjandust ning selle kõrvalt muidugi kogu aeg joonistanud.

Ta on avaldanud graafikamapid „Eesti rahvamängud”

(1979) ja „Kalevala” (1985). Oma lasteraamatuga „Panga-Rehe jutud” (1975) lõi ta isikupärase Maivi – voolavalt deformeeritud peaga kuju,

mis esineb ka joonisfilmis „Suur Tõll” (1980) ja millest kasvas välja pildist pilti esinev ning kunstipublikule hästi tuttav arraklik figuur. Laiem avalikkus tunneb teda varasemast avalike teoste maalijana (Halliste kiriku altariimaal) ja ansambli Metsatõll plaadiümbriste kujundajana.

Praegune näitus annab üldpildi Arraku loomingust, näha saab graafikat ja maali.

Suvel on Vana-Võromaa Kultuurikoda (Katariina allee 11) avatud K–P kella 11–19.

Jana Huul

VANA-VÕROMAA KULTUURIKODA

VÕRU LINNAGALERII
Liiva 13, 65609 Võru

03.07-31.07

Lilli-Krõõt Repnau
„Vee peal” - illustratsioonid

Katrina Kolk
„Liblikamees/Butterfly man” - maalid

Siiri Jüris
„Lahustumine/Dissolving” - maalid

www.vorulinagalerii.ee

Galerii avatud E-R 12.00 - 18.30
Näituste külastamine on tasuta

SA VÕRU KANNEL
Liiva 13, 65609 Võru
Faks: (+372) 78 68672
E-post: info@vorukannel.ee

Kultuurisündmused
JUULI – AUGUST 2017

2. juulil kell 19 Komöödiateatri etendus „ELAGU EUROETUSED!”. Kandle aias. Piletid hinnaga 13 € ja 15 € on müügil Võru Kandle kassas ning Piletilevi müügipunktides.

Selle Prantsuse absurdkomöödia tegevus toimub imepisikeses kollektis, mis on peaaegu välja surnud. Siiski elatakse seal priskelt igasuguste eurotoetuste najal, mida osavalt välja petetakse: koolivõrgustiku arendamiseks, kuritegevuse vastu võitlemiseks, tööstuse ja põllumajanduse turgutamiseks, liiklussõlmede väljaehitamiseks, ilu- ja tervisekeskuste ja spordiareenide rajamiseks jne. Petuskeem töötab ideaalselt, kuni üks Brüsseli ametnik tuleb kontrollima, kuhu see raha kõik läheb ja mida selle eest on tehtud. Komöödiateatri

suvetuuril mängivad ANNE PALUVER, HANNES VÖRNO, PEETER KALJUMÄE ja RAIVO METS. Kujunduse on teinud Riina Vanhanen.

3. augustil kell 20 „SOOVI-KONTsert 2017”. Kontsertantsuõhtu. Kandle aias. Piletid hinnaga 13 €, 11 € ja 8 € on müügil Võru Kandle kassas ning Piletilevi müügipunktides.

Eeloleva suve teisel poolel liigub mööda Eesti lavasid kontsertitruur, kus astuvad üles MÄNNISTE PEREBÄND, TOIVO ASMER, MERLE LILJE, PEETER KALJUSTE ja TANNIEL VARES.

11.–14. augustini rahvusvaheline festival: XXII VÕRU VASKPILLIPÄEVAD.

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 17-19
kunstiine juht 78 68675, turundusjuht 78 68674, administraator 78 28744

KIRIKUTEATED

EELK Võru St. Katariina koguduses

24. juunil kell 11 – surnuaiapäha Võru linna surnuaial.

2. juulil kell 17 – Enrico Presti (Bologna) orelikontsert Võru kirikus (B. Britten, A. Pärt, J. Janulyte, O. Respighi). Sissepääs vaba annetusega.

Koolitus „Muna õpetab kana”

Võrumaa Keskraamatukogu korraldab koos Võru Noortekeskusega 26. septembril kell 14 vähese arvutioskusega vanemaealistele inimestele koolituse, kus noored õpetavad neile nutiseadmete kasutamist. Koolitus on mõeldud raamatukogu lugejatele ja kaasa tuleks võtta oma sülearvuti, tahvelarvuti või nutitelefoni. Raamatukogus on olemas tahvelarvutid, mida saab samuti vajaduse korral kasutada. Iga osaleja saab endale personaalse noore õpetaja, kellega koos on võimalik leida lahendusi nutiseadmete kasutamisel tekkinud probleemidele.

Koolitusel osalemiseks palume helistada telefonil 782 1912 või saata e-kiri aadressil merle@lib.werro.ee. Eelregistreerimine on vajalik, kuna kohtade arv on piiratud.

Merle Koik,
Võrumaa Keskraamatukogu arendusjuht

Võrus Stedingu majas etendub „Saaks veel Eestissegi”

20. juulil esietendub Võrus Stedingu majas suvelavastus „Saaks veel Eestissegi”. Loo toob publiku ette kahe võru keelt ja kultuuri hindava sõbra Tarmo Tagametsa ja Siim Sareali asutatud MTÜ Müüdüd Naer, mis koondab oma tegevuses Lõuna-Eesti taustaga teatritegijaid.

Lavastus põhineb Võrust pärit harrastuskunstniku ja luuletaja Ado Kisandi päevikutel, mille ta on kirja pannud oma poisipõlves Võrus ning küüditatuna Siberis. 2015. aastal jõudsid päevikusse kirjutatud lood suurema publiku ette raamatuna „Saaks veel Eestissegi. Päevik 1939–1947”. See on siiras lugu sellest, kuidas üks Võru nooruk suhtub oma aja kaasteelisesse ja erinevatesse elusaatuses, ning kirjeldus 1940. aastate elust Eestis ja Siberis. See on ajalooline tagasivaade Võru inimesele ning tema kunstile.

Ado Kisand (1929–2013) oli üks umbes kümnest tuhandest Eesti inimesest, kes 1941. aastal Siberisse küüditati.

„Ado Kisandi päevikuid sirvides tekkis mul tunne, et ma pole midagi nii siirast ja inimliku ammu lugenud. Need argised vaated tema päevadesse kiskusid mind oma mõtetega sinna, kus on hea. See on kodu. Kodu ja lähedased. Ka see, et kõige keerulisemates olukordades me ei unusta aega, kust me tuleme, ja kanname enda mõtetes esemeid, mida lapsepõlvest mäletame. Ja loomulikult huvitas mind see, et tema päevikud on üsna haruldased dokumendid oma ajast. Siiralt, räägib materjali valikust lavastaja Tarmo Tagamets.

Lavastuses kasutatakse ka tekste Madis Kõivu, Uku Masingu ja Gustav Adolph Oldekopi loomingust ning Võrust pärit muusiku Vootele Ruusmaa originaalloomingut.

Kogu lavastuse trupi moodustavad Lõuna-Eesti taustaga teatritegijad. Lavastaja, kunstnik ja dramatiseerija on Tarmo Tagamets (Rakve-

re teater) ning muusikaline kujundaja Vootele Ruusmaa. Lavastuses mängivad Toomas Suuman (Rakvere teater), Imre Öunapuu (Rakvere teater), Agu Trolla, Maive Käos ja Vootele Ruusmaa.

Etendused toimuvad 20., 21., 22., 23., 27., 28., 29. ja 30. juulil kell 19 ning 22. ja 29. juulil kell 14 Võrus Stedingu majas (Kreutzwaldi 15).

Piletid on eelmüügis Piletilevis.

Vaata lisaks: www.facebook.com/Muudud-Naer/

MTÜ Müüdüd Naer

STEDINGU KULTUURIKOHVIK ON AVATUD ALATES 30. JUUNIST KUNI JUULI LÕPUNI TEISIPÄEVAST PÜHAPÄEVANI KELLA 10–22.

R, 30. juunil kell 18

Ado Kisandi näituse avamine. Muusikalise etteaste teeb Imre Öunapuu.

T, 4./11./18./25. juulil kell 17.30

Õpituba „Kõnõlõmi võro kiilt”, juhatab Rainer Kuuba.

K, 5./12./19./26. juulil kell 19

Visandamise õpituba, juhendab Tanel Tolsting. Osavõtt 5 €

N, 6./13. juulil kell 19

Vestlusõhtu

R, 7. juulil kell 20

XXIII Võru pärimustantsu festivali etnodisko „Maa-ilmamustrid”. Pilet 3 €

L, 8. juulil kell 18

Kaisa Kuslapuu & Karl Laanekask. Pilet 5 €

N-P, 20./21./22./23./27./28./29./30. juulil kell

19 ja 22./29. juulil kell 14

MTÜ Müüdüd Naer suvelavastus „Saaks veel Eestissegi”. Pileteid saab osta Piletilevist.

R, 28. juulil

Lastefestivali kohvik

L, 29. juulil kell 12

Pannkoogi tegemise töötuba lastele

* Korraldajal on õigus teha kavas muudatusi. Meie tegemistel ja spontaansematel plaanidel saad silma peal hoida Stedingu maja Facebooki lehel.

Õnnitleme
juunikuu
juubilare!

95

Joann Toomik

85

Antonina Plugova
Helje Kume
Maie Raidmäe
Maria Sikk
Lydia Mäe
Silver Kalamees

80

Aino Heinvee
Olga Ratas
Diana Tšepasova
Galina Romankevits
Milvi Kiilo
Eduard Volkov
Aarne-Valdur Kõiv

75

Vaike Tõra
Malle Antsov
Küllil Pallo
Nelli-Rosalie Tuvik
Lehte Sild
Tähti Peterson
Õie Rauba
Esa Hoop
Küllil Joonas
Aino Maranik
Viivi Laidver
Rosalina Sooro
Viivi Vaher
Tõnu Anton
Kalle Kessler
Tõnu Vaiksaar

70

Heili Soome
Ludmilla Pavlova
Silvi Vill
Leili Kessler
Tõnu Loos
Hillar Ivask

* Juuli- ja augustikuu juubilari-
del, kes ei soovi äramärkimist
ajalehes, palume sellest teada
anda 1. augustiks tel 785 0914
ja/või sirje.randver@voru.ee
* Võru linnas oli 1.06.2017
seisuga 12 271 elanikku, neist
mehi 5516 ja naisi 6755.

Laululoojad
PEHK TÄTTE

VÕRU
Kandle aias
20.07. kell 20

PILET 16€/14€ Piletilevis, Kandle kassas

MTJ 35 Maaleht
ME POLE ENAM VAIKESED

Igihaljad tähed
estraditaevas:
HEIDY TAMME
BORIS LEHTLAAN
JÜRI VLASSOV

26.07 KELL 19
VÕRU KANDLE AIAS

Piletid Piletilevist ja Piletimaailmast.
www.kontsertkorraldus.ee Info tel +372 505 9625

ÜLESASTUVAD **JUUBILARID**
TOOMAS ANNI 50 KOOS **TAURI ANNIGA**,
VILJO TAMM 60, **REIN KURG 60** KOOS **SIRJE KUREGA**

SUVE
SUUR
JUUBELI-
TUUR

14. JUULI KELL 20.00
VÕRU KANDLE AED

PILETILEVI SOODUSPILETID PILETILEVIST
www.piletilevi.ee

Tamula rannas 22. juunil 2017 VÕRU LINNA JAANIPIIDU

20.30 Mängib kapell VIMP

21 algavas PEOKAVAs on
Tamula järvevana kimpus kalevipogadega.
Peategelased Võru gümnaasiumist.
Kaastegevad: kapell VIMP, rahvatantsurühm Karukell,
tantsurühm Hõbedane, Kannel seenior-naiskoor

22 Võru linna jaanitule süütamine.
Võru Linnavalitsuse tervitused

22.15–01 SIMMAN.
Mängib ansambel Väikeste Löötspillide Ühing

Avatud Väimela Bistoo PUHVET

Võrumaa Toetaja

TommiRent

**Kalevite
kanged
pojad**

TASUTA

SPORTLIK PEREPÄEV

KL Võrumaa malev koostöös Võru Linnavalitsuse
ja orienteerumisklubiga Võru korraldavad
Tamula kaldal **23. juunil** kella 12–16
võidupüha
sportliku perepäeva.

Tegevust jätkub nii noorele kui vanale ning ka
perele ühiselt.

Naiskodukaitse jagab sõdurisuppi.
Heategevuslik loterii Järve kooli ja Meiela
toetuseks.

Parimatele auhinnad!

Kell 16 jagab maavanem kõigile soovijatele
presidendi saadetud tuld.

HARMOONIKA LÖÖTSPILLIPIDU

Löötspillide koondorkester
**UKU SUVISTE &
ELE MILLISTFER**

Põlva muusikakooli noorte kapell
Neidude ansambel Blue-S
Kaarel Tuulise
Rahvalööts 2016 võitja
Ainar Anula
Lavastaja Ain Mäeots

15. juulil kell 18,
Põlva Intsikurmus

Piletid PILETILEVIS
ja kohapeal

PILETID SOODUSHINNAGA PILETILEVIST!

**Laula
mu laulu**
suvekuur

ESITAJAD JA SOODUSPILETID

PILETILEVI

APOLLO

saku

LIPTON

ELMAR

POSTIMEES

BONJOY

TANEL PADAR, LIIS LEMSALU,
KOIT TOOME, OTT LEPLAND,
GETTER JAANI, INES
ja paljud teised

T 08 / 08 Viimsi Vabaõhumuuseumi õu

K 09 / 08 Tartu Laululava

N 10 / 08 Viljandi Lauluväljak

R 11 / 08 Võru
Kandle Aed

L 12 / 08 Pärnu Vallikäär

P 13 / 08 Rapla Laululava